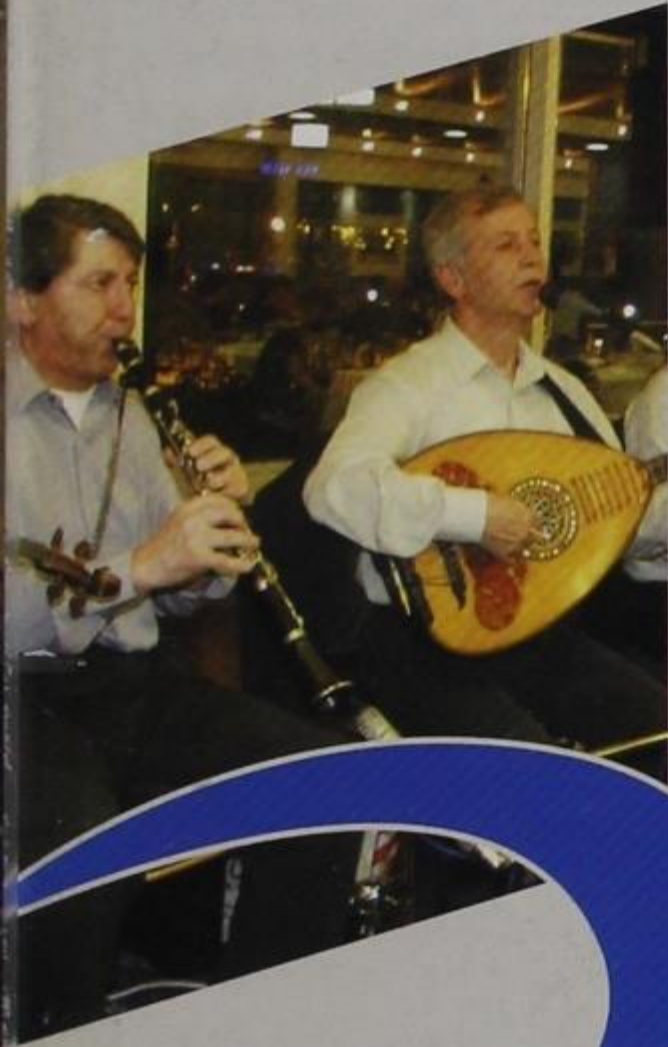

Τα Κανιλιώτικα

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΔΡΟΣΟΠΗΓΙΩΤΩΝ
Τεύχος 6^ο Αύγουστος 2006

30 ΧΡΟΝΙΑ
Μέριμνα
για το χωριό και τους
Ανθρώπους του

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΔΡΟΣΟΠΗΓΙΩΤΩΝ
ΔΗΜΟΥ ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Αδελφότητας καλεί τα μέλη, και τους συγχωριανούς να προσέλθουν στην Τακτική Γενική Συνέλευση, η οποία θα γίνει στις 13 Αυγούστου 2006, ημέρα Κυριακή και ώρα 18.30, στην αίθουσα του κοινοτικού καταστήματος του χωριού μας, προς εξέταση των παρακάτω θεμάτων της ημερήσιας διάταξης.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

1. Απολογισμός πεπραγμένων του απερχόμενου Διοικητικού Συμβουλίου και απολογισμός της ταμειακής διαχείρισης.
2. Έκθεση της Εξελεγκτικής Επιτροπής για την οικονομική και διοικητική διαχείριση του Δ.Σ
3. Έγκριση των πεπραγμένων και της λογοδοσίας του απερχόμενου Διοικητικού Συμβουλίου.
4. Συζήτηση και λήψη αποφάσεων επί άλλων θεμάτων, που τυχόν θα προτείνει η Γενική Συνέλευση.
5. Εκλογή Εφορευτικής Επιτροπής για τη διενέργεια

αρχαιρεσιών για εκλογή νέου Δ.Σ και των άλλων οργάνων της Αδελφότητας.

Οι αρχαιρεσίες θα γίνουν την ίδια ημέρα, αμέσως μετά την εκλογή της Εφορευτικής Επιτροπής, σύμφωνα με την απόφαση του Δ.Σ και το άρθρο 20 του καταστατικού.

Στην ψηφοφορία, δικαίωμα ψήφου έχουν μόνο τα ταμειακώς εντάξει μέλη.

Με απόφαση του Δ.Σ ορίσθηκε ότι η ταμειακή τακτοποίηση μπορεί να γίνει μέχρι και πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας.

Για το Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος
Γ. Κοτολούλης

Ο Γραμματέας
Γ. Τζίμος

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ:

Κοτολούλης Γεώργιος
Πρόεδρος

Μάνου Κατράκη 28 - 56533 - Πολίχνη - Θεσσαλονίκη - Τηλ: 2310668055

Ρέβας Δημήτριος
Αντιπρόεδρος

Φιλίππου 12 - 55535 - Πυλαία - Θεσσαλονίκη - Τηλ: 2310308679

Τζίμος Γεώργιος
Γραμματέας

Στεφ. Γρηγορίου 3 - 54552 - Τούμπα - Θεσσαλονίκη - Τηλ: 2310934006

Σπέλλας Κωνσταντίνος
Ταμίας

Ανδρέου Δημητρίου 53 - 56727 - Νεάπολη - Θεσσαλονίκη - Τηλ: 2310516146

Καθάριος Ευάγγελος
Μέλος

Δελφών 166 - 54248 - Θεσσαλονίκη - Τηλ: 2310848075

Κοτσίνας Παύλος
Μέλος

Ορμυλίας 3 - 54646 - Θεσσαλονίκη - Τηλ: 2310416528

Μουκούλης Κήρυκος
Μέλος

Π.Καρολίδου 38-40 - 54453 - Θεσσαλονίκη Τηλ: 2310903026

Εκδοτικό προοίμιο

Το όμορφο και μικρό περιοδικό μας "τα Καντιώτικα" πάει καλά, τουλάχιστον μέχρι τώρα. Και πηγαίνει καλά χάρη στην αφανή και αρμονική συνεργασία όλων όσων εμπλέκονται στην έκδοσή του (αρθρογράφοι, Συντακτική Ομάδα, Δ.Σ. Αδελφότητας). Η αγάπη και το ενδιαφέρον που έδειξαν οι συγχωριανοί και λοιποί αναγνώστες για το περιοδικό, μαζί με τα καλά τους λόγια, είναι τα κύρια ερείσματά μας για να προχωρήσουμε προς το καλύτερο. Χρειαζόμαστε, όμως, και την αρωγή όλων όσων μπορούν και ξέρουν. Αυτοί που μπορούν είναι πολλοί. Δόξα τω θεώ, έχουμε αρκετούς γραμματισμένους που συνεχώς πληθαίνουν. Αυτοί όμως που ξέρουν και θυμούνται, δηλ. οι γέροντες, δυστυχώς λιγοστεύουν με το πέρασμα του χρόνου. Και επειδή "οι καιροί ου μενετοί" πρέπει να καταγραφούν οι μνήμες, οι διηγήσεις, τα ήθη, τα έθιμα και κάθε άλλη πολιτισμική, καλλιτεχνική και κοινωνική δράση, που θυμούνται ακόμη οι γέροντες, διαφορετικά θα χαθούν όλα. Είναι οδυνηρό να βρεθούμε έρημοι, χωρίς πολιτιστικές καταβολές. Πρέπει να προλάβουμε. Γι' αυτό προτρέπουμε όσους αρθρογραφούν να γράφουν κατά προτίμηση πάνω σε θέματα "καταγραφικά", διατηρώντας, βέβαια, το προσωπικό φιλολογικό τους ύφος.

Μέχρι τώρα προτεραιότητα για δημοσίευση είχε η "επίκαιρη" ύλη. Τα άρθρα που έχουν "διαχρονικό" περιεχόμενο έπονται και εφόσον δεν χωρούν στο εκδιδόμενο τεύχος δημοσιεύονται στα επόμενα τεύχη. Προσδοκούμε, μελλοντικά, στην ελάττωση των άρθρων με "εφήμερο" και "επίκαιρο" περιεχόμενο και στην αύξηση αυτών με "διαχρονική" και "καταγραφική" ύλη.

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας / Η Συντακτική Ομάδα

Τα νέα της Αδελφότητάς μας

Εκδηλώσεις «Χειμώνας 2006»

Πραγματοποιήθηκαν και φέτος, με απόλυτη επιτυχία, οι καθιερωμένες πια εκδηλώσεις χειμώνα της Αδελφότητάς μας.

Το ξεκίνημα έγινε με το χορό που διοργάνωσαν οι Καντιώτες της παροικίας της Καστοριάς στις 28 Ιανουαρίου 2006, σε ταβέρνα στο Άργος Ορεστικό.

Την σκυτάλη πήραν οι απόδημοι Καντιώτες της Θεσσαλονίκης, του Τυρνάβου και των γύρω περιοχών που διοργάνωσαν το δικό τους χορό, στην Θεσσαλονίκη, την 5 Φεβρουαρίου 2006.

Και στις 17 Φεβρουαρίου 2006, οι Καντιώτες που διαμένουν στην Αθήνα, συνέχισαν με την δική τους χορευτική βραδιά.

Σε όλες τις εκδηλώσεις η συμμετοχή των συγχωριανών μας ήταν συγκινητική και το κέφι μεγάλο.

Μεγάλη και η οικονομική συμβολή των παραπάνω εκδηλώσεων στο ταμείο της Αδελφότητας, με το συνολικό ποσό των 3.704 ευρώ.

Συνεπείς στο ετήσιο ραντεβού τους, οργάνωσαν, άψογα, και τις εκδηλώσεις της Αποκριάς στο χωριό οι νέοι από τα Γιάννινα και την Καστοριά. Με την συμμετοχή πολλών συγχωριανών μας από πολλές πόλεις της Ελλάδας, όπου διαμένουν μόνιμα, αναβίωσαν τα έθιμα, «το κάψιμο των κέδρων και του χάσκαρου». Οι χοροί και το κέφι έδωσαν ζωντανία στο χωριό, διέξοδο διασκέδασης και εκτόνωσης από τον βαρύ χειμώνα, στους μόνιμα διαμένοντες ηλικιωμένους συγχωριανούς μας. Ένα μεγάλο εύγε στους νέους μας που πεισματικά αντιστέκονται, αναβιώνουν τα έθιμά μας και κρατούν την παράδοσή μας ζωντανή.

Από το χορό της Καστοριάς

Από το χορό της Θεσσαλονίκης

Μηχανοργάνωση

Η πλήρη μηχανοργάνωση της Αδελφότητας είναι γεγονός. Μετά από επίπονη προσπάθεια πολλών μηνών έχουν καταχωρηθεί όλα τα στοιχεία των μελών και φίλων, τα οικονομικά τους στοιχεία (συνδρομές, ημερολόγια κλπ) καθώς και ότι σχετίζεται με την αιμοδοσία και τις Τράπεζες Αίματος.

Το Δ.Σ ευχαριστεί για μία ακόμη φορά τον Ιωαννίδη Αλέκο για την καθοριστική συμβολή του στην πραγμάτωση αυτής της προσπάθειας.

Ένα ακόμη βήμα μπροστά για την ποιοτική αναβάθμιση της εικόνας της Αδελφότητας και την εύρυθμη λειτουργίας της.

Επικοινωνία μέσω διαδικτύου (Internet)

Συχνή είναι η επικοινωνία μέσω της ιστοσελίδας μας, όχι μόνο των συγχωριανών μας, αλλά και πολλών Ηπειρωτών και ανθρώπων γενικά που ψάχνουν τις ρίζες τους. Γράφουν σχετικά κάποιοι από τους πολλούς επισκέπτες της ιστοσελίδας μας:

1.« Επισκέφθηκα την σελίδα σας, ψάχνοντας το γενεαλογικό μου δέντρο, και θα ήθελα να ξέρω εάν θα μπορούσατε να με βοηθήσετε, στέλνοντας μου κάποια στοιχεία γύρω από το επίθετο Τζανή ανάμεσα στη 15ετία 1900-1915 ή οτιδήποτε άλλο υπάρχει. Θα ήμουν ευγνώμων αν με εξυπηρετούσατε, επίσης θα ήθελα πολύ να επισκεφθώ το όμορφο χωριό σας. Ευχαριστώ. Τζανής Χρήστος.»

2.« Αγαπητοί Συμπatriώτες γεια σας. Παρακαλώ πολύ, θα ήθελα να μου πείτε που θα μπορούσα να προμηθευτώ το βιβλίο που αναφέρετε στην ιστοσελίδα σας: ΚΑΝΤΣΙΚΟ- ΔΡΟΣΟΠΗΓΗ, καταγραφή για ένα Μαστοροχώρι της Ηπείρου, Αθήνα 1993. Με εκτίμηση Γκράσσο Γεώργιος, εκπαιδευτικός με καταγωγή από Πάδες Κόνιτσας.»

Ημερολόγιο

Με μεγάλη επιτυχία διακινήθηκε και φέτος το ημερολόγιο της Αδελφότητας για το 2006. Τυπώθηκε σε 650 αντίτυπα. Μαζί με το ημερολόγιο διακινήθηκε δωρεάν και το 5ο τεύχος του περιοδικού μας «Τα Καντιώτικα». Το ημερολόγιο στάλθηκε σ' όλα τα δημόσια πρόσωπα που κατάγονται από την Ήπειρο. Ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας Κος Κάρολος Παπούλιας ευχαρίστησε ιδιαίτερα με επιστολή του το Δ.Σ της Αδελφότητας.

Αγορά μικροφωνικής

Το Δ.Σ της Αδελφότητας, απεφάσισε και αγόρασε σύστημα μικροφωνικής προκειμένου να καλύπτει τις ανάγκες που προκύπτουν από την διοργάνωση των πολιτιστικών και άλλων εκδηλώσεων της κυρίως κατά την διάρκεια του καλοκαιριού.

Το πρώην Δημοτικό Σχολείο μας «Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης»

Προχωρούν οι εργασίες αποκατάστασης στο εσωτερικό του κτιρίου του πρώην Δημοτικού Σχολείου του χωριού μας. Είναι γνωστό ότι το κτίριο θα χρησιμοποιηθεί ως κέντρο περιβαλλοντικής ενημέρωσης και συνεδριακό κέντρο του Δήμου Μαστοροχωρίων. Επίσης στο κτίριο αυτό θα πραγματοποιούνται εκθέσεις φωτογραφιών. Ο Κώστας Τζιμούλης είναι έτοιμος ήδη για την παρουσίαση της πρώτης έκθεσης φωτογραφίας.

Καθίσταται λοιπόν επίκαιρη και επιτακτική η ανάγκη όλοι οι Καντιώτες να ενισχύσουν πιο ενεργά την σημαντική προσπάθεια που ξεκίνησε εδώ και 3 χρόνια το Δ.Σ της Αδελφότητας για την δημιουργία Αρχείου φωτογραφιών, εγγράφων και άλλου ιστορικού υλικού, που θα αντανάκλα και θα δείχνει την πορεία μας ως άτομα και ως χωριό στο πέρασμα του χρόνου. Η καταγραφή της παράδοσης του χωριού μας είναι η παρακαταθήκη που θα αφήσουμε στα παιδιά μας και στα εγγόνια μας. Είναι μία «επένδυση μέλλοντος» που δεν πρέπει με κανένα τρόπο να παραμελήσουμε.

Αιμοδοσία

Στις 12/2/06 πραγματοποιήθηκε αιμοδοσία της παρoικίας Θεσσαλονίκης στο Νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ.

Αίμα έδωσαν οι:

Σπέλλας Κώστας, Μουκούλης Κήρυκας, Ιωαννίδης Αλέκος, Γκαμπράνης Νίκος, Κοτολούλης Γεώργιος και Κούρας Αθανάσιος

Προσήλθε αλλά κρίθηκε ότι δεν πρέπει να δώσει αίμα και ο Συγγενός Φώτης.

Αίμα έδωσε επίσης, στο Νοσοκομείο Νίκαιας Πειραιά, για λογαριασμό της Τράπεζας Αίματος της Αδελφότητας, η συγχωριανή μας Μαρίνα Καρρά.

Μέσω των δύο Τραπεζών αίματος της Αδελφότητας εξυπηρετήθηκαν όλες οι ανάγκες των συγχωριανών μας για αίμα που προέκυψαν μέχρι σήμερα.

Το Δ. Σ. τους ευχαριστεί θερμά

Συντήρηση εξωτερικής τοιχογραφίας στο εξωκλήσι της «Παναγίας» του χωριού μας

Μετά από ενέργειες του Δ.Σ της Αδελφότητας, το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Μαστοροχωριών ενέκρινε το ποσόν των 3.000 ευρώ για την συντήρηση της εξωτερικής τοιχογραφίας στο εξωκλήσι της Κοίμησις της Θεοτόκου, «Παναγία», του χωριού μας.

Η τοιχογραφία αυτή του Αρχάγγελου Μιχαήλ στο ανατολικό αέτωμα της εκκλησίας, καθώς και όλες οι εσωτερικές τοιχογραφίες που φιλοτεχνήθηκαν το 1905, είναι σπουδαία αντιπροσωπευτικά δείγματα μεταβυζαντινής τέχνης, Χιονιαδιτών μαστόρων με πανελλήνια φήμη και αναγνώριση. Υποχρέωση όλων μας είναι ο σεβασμός στην παράδοση και η διαφύλαξη της πολιτισμικής μας κληρονομιάς και η ανάδειξη της ιστορίας μας..

Ευχαριστίες

Το Δ.Σ της Αδελφότητας ευχαριστεί θερμά:

1. Τον κ. Γιαννακόπουλο Βασίλειο, ιδιοκτήτη του σούπερ μάρκετ «ΜΕΡΙΜΝΑ» για την προσφορά ενός ποδηλάτου και δύο ηλεκτρικών μπαμπεκιού στην λαχειοφόρο αγορά στο χορό της Αθήνας.
2. Τον συγχωριανό μας κ. Δημητρούλη Νικόλαο από τον Καναδά, για την οικονομική ενίσχυση της έκδοσης του περιοδικού μας με το ποσό των 150 канаδικών δολαρίων.
3. Τους συνταξιούχους δασκάλους, Στασινό Δημήτριο, και Κουλουρά Παύλο για την ενίσχυση της Αδελφότητας με 100 € έκαστος.
4. Τον Δήμαρχο του Δήμου μας κ. Κοσμά Σδούκο για την οικονομική ενίσχυση με το ποσό των 200 ευρώ για την ανέγερση του ξενώνα.
5. Την Δημοτική Σύμβουλο του Δήμου μας κα Μαρία Σάλτα-Μούσιου για την οικονομική της ενίσχυση με το ποσό των 200 ευρώ για την ανέγερση του ξενώνα.
6. Τους υπαλλήλους της εταιρίας Ε.Β.Ε ΑΕ, που συμμε-

τείχαν σε 2ήμερη εκδρομή στα Μαστοροχώρια, για την οικονομική τους ενίσχυση προς την Αδελφότητα με το ποσό των 150 ευρώ.

7. Τα τυπογραφεία Καραμανλή Αναστασία (Θεσσαλονίκη) και Τυπόγραμμα ΑΕ για τις δωρεάν εκτυπώσεις εντύπων της Αδελφότητας.

8. Τον συγχωριανό μας Καθάριο Χρήστο, κάτοικο Σφενδάμης της Κατερίνης, για την φιλοκερδή Επιμέλεια και παραγωγή του DVD για την τιμητική βραδιά Νίκου Φιλιππίδη στις 10/8/2006.

9. Τον Σδούκο Δημήτριο, Αντιδήμαρχο του Δήμου Μαστοροχωριών και Πάρεδρο Δ.Δ. Κεφαλοχωρίου, και τον Βατσαλή Μιχάλη, Πρόεδρο Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Μαστοροχωριών και Πάρεδρο Δ.Δ. Πυρσόγιαννης για την οικονομική ενίσχυση του περιοδικού μας με το συνολικό ποσό των € 1.000.

Παράδειγμα για μίμηση

Ο συγχωριανός μας Δημόκας Δημήτριος, αλλά και όλη η οικογένεια Δημόκα, αυτόβουλα εξέφρασαν την επιθυμία να παραχωρήσουν, για χρήση στην Αδελφότητα, οικόπεδό τους που βρίσκεται μέσα στο χωριό στη θέση «Τζίκα».

Το οικόπεδο αυτό είναι έκτασης πάνω από 2 στρέμματα. Το Δ.Σ της Αδελφότητας **ευχαριστεί ιδιαίτερα** την οικογένεια Δημόκα και εύχεται αυτή η ενέργειά τους να βρει γρήγορα πολλούς μιμητές.

Το Δ.Σ απεφάσισε να αξιοποιήσει τον παραπάνω χώρο για την κάλυψη των αναγκών πάρκινγκ των αυτοκινήτων των συγχωριανών μας, και ειδικά για τους καλοκαιρινούς μήνες που το πρόβλημα γίνεται οξύ.

Έτσι με επιστολή του προς το Δήμο Μαστοροχωριών ζήτησε την κατάλληλη διαμόρφωση του χώρου για το σκοπό αυτό, πρόταση η οποία έγινε αποδεκτή.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο μεγάλος μας στόχος...

Η κατασκευή ξενώνα στο χωριό μας

Του Γιώργου Κοτολούλη

Προέδρου Δ.Σ Αδελφότητας Δροσοπηγιωτών

Η ιδέα και η απόφαση για αγορά οικοπέδου, για μελλοντική κατασκευή ξενώνα, χρονολογείται αρχές του 2003. Η Γενική Συνέλευση στις 16/8/2003, εξουσιοδότησε το Δ.Σ, για την εξεύρεση και αγορά του κατάλληλου οικοπέδου για το σκοπό αυτό. Μετά από πολλές προσπάθειες και με διάθεση προσφοράς στην Αδελφότητα και στο χωριό, ο Κώστας Λάμπρου, στις 2/5/2004 συμφώνησε στην πώληση οικοπέδου του συνολικού εμβαδού 681,67 τ.μ.

Το Δ.Σ στις 6/6/2004 απευθύνθηκε στο Δήμο Μαστοροχωριών για την σύνταξη τοπογραφικού διαγράμματος του χώρου, όπως και έγινε. Το τοπογραφικό διάγραμμα παρεδόθη στο Δ.Σ την 21/10/2004. Τα οριστικά συμβόλαια μεταβίβασης υπεγράφησαν στις 26/5/2005. Ταυτόχρονα ο Αρχιτέκτονας κ. Χονδρογιάννης Σταμάτης, φίλος του χωριού μας, ανέλαβε να συντάξει-αφιλοκερδώς- την αρχιτεκτονική μελέτη του υπό ανέγερση ξενώνα. Προσχέδια της μελέτης υπεβλήθησαν- άτυπα - στον Ε.Ο.Τ Ιωαννίνων τον Αύγουστο 2005 για προέγκριση. Μετά και την τροποποίηση των σχεδίων, βάσει των παρατηρήσεων του Ε.Ο.Τ, ο κ. Χονδρογιάννης στις 15/3/06 παρέδωσε στο Δ.Σ την τελική αρχιτεκτονική μελέτη, η οποία προβλέπει:

Δύο κτίρια, με δέκα μέτρα απόσταση μεταξύ τους.

Στο 1ο κτίριο: Α. Υπόγειος χώρος: γκαράζ 5 θέσεων, αποδυτήρια, αποθηκευτικοί χώροι, w.c **Β.** Ισόγειος χώρος: χώρος υποδοχής με γραφείο, κουζίνα, σαλόνι και τραπεζαρία για εξυπηρέτηση 130-150 ατόμων, w.c. **Γ.** 1ος όροφος: 5 δωμάτια (2 τρίκλινα και 3 δίκλινα) με τζάκι, λουτροκαμινέ.

Στο 2ο κτίριο: Α. Ισόγειο: 1 τρίκλινο δωμάτιο και 65 τ.μ κλειστός χώρος για ελεύθερη χρήση. **Β.** 1ος όροφος: 3 δωμάτια (2 τρίκλινα και 1 δίκλινο). Στο τέλος του 2ου κτιρίου προβλέπονται άλλες 7 υπαίθριες θέσεις πάρκινγκ, και ανάλογος αποθηκευτικός χώρος.

Η αρχιτεκτονική μελέτη εστάλη αμέσως στο Δήμο Μαστοροχωριών, ο οποίος και ανέλαβε την σύνταξη της στατικής μελέτης.

Συγχρόνως ξεκίνησαν και οι ενέργειες για την ένταξη του παραπάνω έργου, προϋπολογισμού περίπου

750.000 ευρώ, σε κάποιο χρηματοδοτικό πρόγραμμα (αναπτυξιακός νόμος, leader).

Στην προσπάθειά μας αυτή έχουμε την στήριξη, πέραν των άλλων, και του συγχωριανού μας από τον Τύρναβο, Παπαλέξη Δημήτρη.

Στα εν λόγω χρηματοδοτικά προγράμματα απαιτείται και συμμετοχή με δικά μας κεφάλαια σε ποσοστό 25% επί του ζητούμενου κεφαλαίου.

Τα πρώτα χρήματα φίλων της Αδελφότητας και του χωριού μας κατατέθηκαν στον ειδικό λογαριασμό που υπάρχει για το σκοπό αυτό.

Η οικονομική συμβολή όλων μας, για τον παραπάνω σκοπό, κρίνεται απαραίτητη και επιτακτική. Ο στόχος είναι ρεαλιστικός και επιτεύξιμος.

Η προσωπική συμβολή και η προσωπική εργασία των συγχωριανών μας μηχανικών, οικοδόμων, όλων μας, είναι το στοιχείο που δεν πρέπει να αγνοήσουμε και να παραβλέψουμε. Άλλωστε όλα τα θαυμαστά δημόσια κτίρια του χωριού μας, είναι έργα που κατασκευάστηκαν με προσωπική εργασία, με τα εμβάσματα των ξενιτεμένων μας, με το μεράκι των ντόπιων. Όλοι αυτοί οι προγονοί μας, οι ευεργέτες μας, ας είναι το λαμπρό παράδειγμα για όλους μας.

Πρόταση: Ίδρυση πολυμετοχικής ανώνυμης εταιρείας που θα διοικείται από 5μελή ειδική επιτροπή που θα εκλέγεται από την Γενική Συνέλευση. Η οικονομική συνδρομή του καθενός θα αντιστοιχεί σε ανάλογο αριθμό μετοχών στην ανώνυμη εταιρεία. Έτσι θα γίνουμε όλοι μας κοινωνοί σε αυτή την μεγάλη προσπάθεια, συμμετοχοί στο μεγάλο όραμα και τον μεγάλο στόχο.

Θεσσαλονίκη Ιούνης 2006

Καντσιώτες από τον Τύρναβο

Του Κουτσίνα Δημήτρη

(ομιλία στο χορό της Θεσσαλονίκης στις 5 Φεβρουαρίου 2006, εκπροσωπώντας την παροικία μας από τον Τύρναβο)

Αγαπητοί Συmpατριώτες Καντσιώτες, Εμείς, οι δεύτερης και τρίτης γενιάς Καντσιώτες από την ευρύτερη περιοχή του Τυρνάβου που σήμερα είμαστε εδώ, έχουμε να πούμε από καρδιάς ένα μεγάλο «ευχαριστώ» στον Πρόεδρο της Αδελφότητας Δροσοπηγιωτών και σε όλους εκείνους που σκέφθηκαν, απεφάσισαν και οργάνωσαν τη σημερινή συνάντησή μας.

Οι παππούδες μας και οι πατεράδες μας δεν ευτύχησαν να πραγματοποιήσουν μια τέτοια συγκέντρωση τόσων πολλών ξενιτεμένων παιδιών του Κάντσικου και όλοι μας καταλαβαίνουμε το γιατί.

Οι συνθήκες κάτω από τις οποίες έζησαν εκείνοι δεν τους επέτρεπαν ούτε καν να σκεφθούν τέτοιες πολυτέλειες. Με σεβασμό όμως στη μνήμη όλων αυτών των προγόνων μας, κάνοντας κατάχρηση της υπομονής σας, θα ήθελα να πω δύο λόγια.

Απ' ότι εμείς οι νεότεροι γνωρίζουμε η μεγάλη κάθοδος των Καντσιωτών προς τον Θεσσαλικό κάμπο και ιδιαίτερα στην περιοχή Τυρνάβου- Αμπελώνα (οικογενειακώς πλέον) έγινε γύρω στα 1890-1900. Ομάδες όμως μαστόρων (τα μπουλούκια όπως τα έλεγαν) έρχονταν από πολύ νωρίτερα στον Λαρισινό κάμπο και γενικά σε όλη την Θεσσαλία.

Κατά κανόνα όλοι τους ήταν μαστόρια και ασχολούνταν με το κτίσιμο αρχοντικών σπιτιών, εκκλησιών, σχολείων, δημοσίων έργων (γεφυριών κ.λ.π). Όλοι τους, μηδενός εξαιρουμένου ήταν άνθρωποι σεμνοί, υποδείγματα τιμιότητας, άριστοι οικογενειάρχες και προπαντός ακούραστοι δουλευταράδες.

Όταν οι προγονοί μας αυτοί εγκαταστάθηκαν οριστικά πλέον με τις φασίμιες τους στη περιοχή του Τυρνάβου ο τόπος είχε ακόμα τα σημάδια της Τούρκικης κατοχής. Μόλις πρόσφατα, στο τέλος του 1881 είχε γίνει η προσάρτηση της Θεσσαλίας στην τότε Ελληνική επικράτεια, οι κρατικές υποδομές [δρόμοι κ.λ.π] ανύπαρκτες, και στην περιοχή τον πρώτο λόγο είχαν οι τσιφλικάδες και οι τσελιγκάδες. Ο λοιπός πληθυσμός στην πλειονότητά του εργάτες γης και τσοπαναράιοι.

Σε ένα τέτοιο περιβάλλον με τέτοιες κοινωνικές συνιστώσες οι προγονοί μας έπρεπε να σταθούν όρθιοι, να κρατήσουν όρθιες τις φασίμιες τους και να δημιουργήσουν.

Και πράγματι όλα αυτά, οι ταπεινοί ολιγομίλητοι μα και, με περισσή περηφάνια εκείνοι Καντσιώτες, τα κατόρθωσαν και σχεδόν σε όλα τα κοινωνικά επίπεδα έφθασαν και ξεπέρασαν τον ντόπιο πληθυσμό.

Όπλα τους η εργατικότητα, ο σεβασμός στην γυναίκα και στην οικογένεια, η τιμιότητα στις συναλλαγές τους με τον ντόπιο πληθυσμό. Με λίγα λόγια η προσήλωσή τους σε αρχές και παραδόσεις που είχαν κουβαλήσει από το μακρινό (για την εποχή εκείνη) Κάντσικο.

Από τις φασίμιες των πρώτων αυτών Καντσιωτών που εγκαταστάθηκαν εκείνα τα χρόνια στην περιοχή του Τυρνάβου δεν ξεφύτρωσαν μόνον οι νέοι άριστοι κτίστες, μαραγκοί, φουρναραίοι, βαρελάδες, βγήκαν και επιτυχημένοι έμποροι-επιχειρηματίες-Στρατιωτικοί και λοιποί Κρατικοί Λειτουργοί.

Αλλά και στο τότε Ελληνικό Κοινοβούλιο- στα χρόνια των δεκαετιών 1920-1930 έφθασαν τα Καντσιωτόπουλα από την ευρύτερη περιοχή του Τυρνάβου.

Ο αείμνηστος Καντσιώτης Ιπποκράτης Κουτσίνας για χρόνια εκπροσώπωσε το Θεσσαλικό λαό στην τότε Ελληνική Βουλή.

Αλλά και στον τομέα των ευεργετών δεν έμειναν πίσω οι Καντσιώτες της περιοχής Τυρνάβου.

Το πρώτο σύγχρονο Δημόσιο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα- το γνωστό Γυμνάσιο Αρρένων- στην τότε λασποκρατούμενη Λάρισα -γύρω στα 1930- κτίστηκε και εξοπλίσθηκε με δαπάνες της οικογένειας Κουτσίνα. Από το σχολείο αυτό πέρασε όλη η διάνοηση

του Θεσσαλικού κάμπου, αλλά και μέχρι σήμερα συνεχίζεται η λειτουργία του. Προς τιμή δε της οικογένειας του Κουτσίνα υπήρξε στο πλέον εμπορικό κέντρο της τότε Λάρισας και ομώνυμη στοά.

Ήταν αρκετές οι φασίμιες που πριν το 1900 είχαν κατέβει από το Κάντσικο στην περιοχή του Τυρνάβου.

Ζητώντας συγχώρηση για όσες από αυτές τυχόν ξεχάσω, θα αναφερθώ σε μερικές.

Ο Γερο-Παχής, το γένος Δημητρούλη, από τα πρώτα μαστόρια (κτίστης) του Τυρνάβου. Απ' ότι έλεγαν οι γονείς μας- άνθρωπος που δεν δέχονταν μύγα στο σπαθί του. Το σπίτι του το σχεδίασε και έκτισε ο ίδιος με το μπουλούκι του. Κατά καλή μας τύχη παραμένει μέχρι σήμερα ακριβώς το ίδιο.

Η οικογένεια των Κοκοταίων [Κοκοτούλης] έδωσε άριστους μαστόρους κτίστες και μαραγκούς -τον Βαγγέλη και τον Νίκο.

Η οικογένεια των Πατσιωταίων με πρωτομάστορα τον Θανάση Πατσιωτό, ολιγόλογο και καλλιτέχνη στην πέτρα.

Τα Σώμ' (η οικογένεια Σιώμου), αν και οι παππούδες πέθαναν νωρίς - τους έφαγαν οι πνευμονίες κτίζοντας

Άλλα Νέα & Δραστηριότητες Σγχωριανών μας

Έκθεση Ομογενειακού Τύπου - Βιβλίου και Ηπειρωτικών Εντύπων

Του Γιώργου Κοτολούλη

Πραγματοποιήθηκε στις 11 & 12 Μαΐου 2006, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εξωτερικών, στο Ζάππειο Μέγαρο Αθηνών, έκθεση Ομογενειακού Τύπου-Βιβλίου και Ηπειρωτικών εντύπων.

Στην έκθεση αυτή εκτίθετο, σε περίοπτη θέση, και το περιοδικό μας «Τα Καντσιώτικα».

Την χαρά τους για το γεγονός μας μετέφεραν φίλοι της Αδελφότητάς μας.

Την έκθεση διοργάνωσαν η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία Ελλάδας και το Αριστοτέλειο Ίδρυμα Κύπρου. Στην ομιλία του, μεταξύ των άλλων, ο Πρόεδρος της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδος είπε:

«Τα Ηπειρώτικα έντυπα, παίζουν έναν πολύ σημαντικό ρόλο σήμερα. Θα έλεγα ένα ρόλο ευεργετικό. Είναι η φωνή της περιφέρειάς μας. Ενισχύουν με το δικό τους τρόπο τον τόπο μας.»

Μικρά ή μεγάλα, καθημερινά ή περιοδικά αφουγκράζονται, ερευνούν, αναλύουν και συνθέτουν θέματα και προβλήματα. Έδειξαν και δείχνουν με τη στάση τους ότι διέπονται από επαγγελματικότητα και υψηλό αίσθημα ευθύνης. Αγωνιούν για την τύχη της περιοχής μας και των ανθρώπων της. Προβάλλουν κοινωνικά, οικονομικά, πολιτισμικά και τουριστικά τον τόπο. Προωθούν την συναίνεση, τον διάλογο βγαίνοντας από την ενδοστρέφεια. Είναι αυτά που συμβάλλουν στην πνευματική και πολιτισμική αναβάθμιση και λειτουργούν σαν συνδετικός κρίκος περνώντας την πληροφόρηση και την ενημέρωση στους κατοίκους της περιοχής μας. Με άλλα λόγια είναι πάντα στην πρώτη γραμμή. Τα ίδια έχουν αναδειχθεί σε φορείς πολιτισμού αλλά και ανάπτυξης. Αντίστανται και αγωνιούν όπως ακριβώς ανθίσταται και αγωνιά η Ήπειρος. Με μόχθο και μεράκι αγωνίζονται για να εκπληρώσουν το ρόλο τους....»

Έκθεση φωτογραφίας με τίτλο «ΕΜΙΓΚΡΕΔΕΣ» του Χρυσόστομου Κοτσίνα και του Βασίλη Θεοδώρου

Του Γιώργου Κοτολούλη

Την Τετάρτη, 3 Μαΐου 2006, ώρα 20:00 στο Μουσείο Φωτογραφίας της Θεσσαλονίκης εγκαινιάσθηκε από τον Πρέσβη της Σουηδίας στην Ελλάδα, έκθεση φωτογραφίας, με τίτλο «Εμιγκρέδες» του συγχωριανού μας Χρυσόστομου Κοτσίνα και του Βασίλη Θεοδώρου. Το έργο του συγχωριανού μας Χρυσόστομου Κοτσίνα παρουσιάζει σκηνές και στιγμιότυπα από την περίοδο 1965-75 που η Σουηδία αποτελούσε προορισμό Ελλήνων μεταναστών αλλά και πολιτικών προσφύγων λόγω δικτατορίας.

Ένα σημαντικό έργο από έναν δικό μας άνθρωπο, έναν Καντσιώτη, που έτυχε της αναγνώρισης των ομιλούντων και των παρευρισκόμενων. Δικαιολογημένα πρέπει να καμαρώνουμε.

Στην εκδήλωση παρευρέθηκε ο υπογράφων.

Η πρόσκληση της έκθεσης.

καμπαναριά εκκλησιών- δεν υπήρχε βλέπετε τότε η πενικιλίνη- ανέδειξαν τον Τάκη Σιώμο πρωτομάστορα στα κάρτα και τις σούστες. Πελάτες του αγρότες από την Τσαρίτσανη μέχρι το Μακροχώρι.

Στα Μώκ (οικογένεια Μουκούλη) για δεκαετίες Αρχηγός η «Χαϊδω», το γένος Σιώμου. Ο μαιευτήρας - η μαμή όλης της περιοχής. Για δεκαετίες ξεγένησε χιλιάδες γυναίκες στον Τύρναβο και στη γύρω περιοχή. Βλέπετε για τα χρόνια εκείνα άγνωστα τα μαιευτήρια και οι γιατροί μαιευτήρες.

Από τους Τσιγκούληδες - ο μπάρμπα Βαγγέλης αυστηρός και μετρημένος στο έπακρον- για μισό αιώνα φούρναρης στον Τύρναβο. Συνέχισε την παράδοση ο ανιψιός του Γιώργος Σιώμος για άλλες τέσσαρες δεκαετίες στον ίδιο ακριβώς τόπο και πάει ...λέγοντας.

Η οικογένεια του Κόκκινου με Αρχηγό την Κυράτσω από το γένος Σιώμου και αυτή, έβγαλε τον Θόδωρο, για πενήντα χρόνια ο πρώτος και μοναδικός βαρελάς στον Τύρναβο, Περιζήτητος για την τέχνη του.

Οι Παπαλεξαίοι- οικογένεια Παπαλέξη, με πρωτοπαλίκαρο τον Χρήστο, πρώτο μηχανικό στο μύλο του Βασιλείου για μισό αιώνα. Μόνιμος, δίπλα του στο μύλο, ο Θωμάς με το χαϊδευτικό όνομα Χαρίσης- παιδί και αυτός της οικογένειας Μουκούλη, άνθρωπος που ποτέ δεν του έλειπε το γέλιο και που πάντα ήταν αλευρωμένος- για μισό αιώνα στο μύλο είχε γίνει ένα με το αλεύρι.

Οι Σιμούληδες επιτυχημένοι έμποροι κατ' αρχήν στον Τύρναβο και ύστερα στη Λάρισα.

Από την οικογένεια του Σπέλλα ο γέρο- Φίλιππος, αδελφός της Μαρίας της Σιώμινας ήλθε και αυτός μικρό παιδί από το Κάντσικο στον Τύρναβο, άριστος οικογενειάρχης πάντα πρωτομάστορας και εργοδηγός στο νταμάρι που τότε έβγαζε πέτρα, δίπλα στον Προφήτη Ηλία. Χειρίζονταν την πέτρα σαν να ήταν πηλός. Όλα τα πέτρινα ντουμπέκια της περιοχής έφεραν την υπογραφή του. Τον σκότωσαν οι Γερμανοί αφού τον είχαν συλλάβει ως όμηρο.

Από την οικογένεια Κατζώνα, ο Θανάσης, περιζήτητος και αυτός κτίστης. Η αδελφή του η Κούλα στον Αμπελώνα για δεκαετίες μαμή, πρακτική αλλά και με επιμέλεια που θα την ζήλευαν και οι σημερινοί ακόμα μαιευτήρες. Ο άλλος Θανάσης Κατζώνας ο ήρεμος και υπομονετικός οδηγός και μετέπειτα ιδιοκτήτης λεωφορείων στο Υπεραστικό Κ.Τ.Ε.Λ για σαράντα χρόνια.

Από την οικογένεια Γατσαρούλη πρώτη κ' καλύτερη η «Ματούλου» ήρθε μικρή και ορφανή από το Κάντσικο πριν το 1900. Την έφερε η χήρα μάνα της που μετέπειτα παντρεύτηκε τον μάστορα Γιώργο Σιώμο. Η Ματούλου, υπόδειγμα σεμνότητας, την πάντρεψαν με το νεαρό τότε Καντισιώτοπουλο που κατέβηκε στον Τύρναβο για να μάθει φούρναρης, τον πασίγνωστο μετέπειτα Μπάρμπα Βαγγέλη.

Και τέλος όλοι εμείς οι παλιότεροι θυμούμαστε τα αδέρφια Νίκο και Ιωάννη Κουτσίνα (γνωστός στην περιοχή ως Μπάρμπα Γιάννης) τους ανθρώπους που ήξεραν όλες τις αποθήκες και τα υπόγεια του Τυρνάβου.

Ήταν κατ' εξοχήν καπνομεσίτες της περιοχής και εργά-

σθηκαν αρκετές δεκαετίες για λογαριασμό των μεγαλύτερων τότε καπνοβιομηχανιών.

Αλλά και στον Αμπελώνα (πρώην καζακλάρ) πρόκοψαν και διακρίθηκαν οι Καντισιώτες.

Η οικογένεια Αρχοντή με μεγάλη κτηματική περιουσία αλλά και πλούσια πολιτική δράση. Γόνιμοι της, για χρόνια διοίκησαν την τότε κοινότητα Αμπελώνα.

Επίσης οι οικογένειες Μασσογιάννη, Καπούκη, Γεροκώστα, Κουσιέρα, Μουσουλή και άλλες πολλές με Καντισιώτικες ρίζες έβαλαν τη σφραγίδα τους στα πράγματα του Αμπελώνα για χρόνια.

Αγαπητοί Συμπατριώτες, τελειώνοντας έχω να πω ότι είναι πολλές ακόμα οικογένειες των Καντισιωτών στα χώματά μας.

Και κάτι που ίσως δεν είναι γνωστό στους νεότερους. Ένα Καντισιωτόπουλο από τον Τύρναβο για χρόνια υπήρξε Διοικητής της Στρατιωτικής Μουσικής στα Χανιά της Κρήτης. Ήταν ο Βασίλης, γιος της Μαρίας Σιώμου και πραγματικός αδελφός του Τάκη Σιώμου, αλλά από λάθος του Παππά, όταν βαπτίσθηκε στον Τύρναβο γύρω στα 1902, γράφθηκε στα Μητρώα της τότε Κοινότητας Τυρνάβου αντί για Σιώμος, όπως πράγματι ήταν, ως Καντισιώτης. Έκτοτε με αυτό το όνομα συνέχισε τη ζωή του αυτός και η οικογένειά του.

Αλλά και εμείς οι δεύτερης και τρίτης γενιάς Καντισιώτες της ευρύτερης περιοχής Τυρνάβου, παίρνοντας τη σκυτάλη από τους παππούδες μας και τους πατεράδες μας συνεχίζουμε, κρατώντας την Καντισιώτικη παράδοση και ενσωματωμένοι πλήρως στην τοπική κοινωνία, διακρινόμαστε σ' όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής της περιοχής μας.

Οι οικογένειές μας, δόξα τω Θεώ, έχουν να δείξουν βλαστάρια τους στον επιχειρηματικό και τον τεχνικό κόσμο της περιοχής.

Ακόμα Καντισιωτόπουλα της περιοχής Τυρνάβου στελεχώνουν επάξια κρίσιμους τομείς στον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα της πατρίδας μας και διακρίνονται ως καλοί γιατροί, επιτυχημένοι δικηγόροι, ανώτατα στελέχη της Ελληνικής Αστυνομίας, Πανεπιστημιακοί.

Κλείνοντας, θα ήθελα για ακόμη μια φορά, να σας ευχαριστήσω για την ζεστή φιλοξενία και τον πολύτιμο χρόνος σας, να σας πούμε τα λόγια αυτά από καρδιάς. Είναι το ελάχιστο που μπορούμε να κάνουμε για όλους αυτούς, τιμώντας τις ρίζες και τις παραδόσεις μας. Το χρωστάμε, σε όλους εκείνους που δεν γνωρίσαμε, στους γονείς μας, στα παιδιά μας, μα πάνω από όλους και από όλα, το χρωστάμε σε εμάς τους ίδιους.

Σας ευχαριστώ πολύ.

έθιμα σχετικά με τα προικιά και τα τραπεζώματα του Σαββάτου από τη Λευκάδα και τον Έβρο. Με τα όργανα μπροστά να παίζουν, το στολισμένο καρδάρι και το μπαριάκι να προπορεύονται, η ομάδα μπήκε από τις θέσεις του κοινού στο θέατρο, ωςάν πραγματική γαμήλια πομπή τραγουδώντας δυνατά:

«Μπρος που κίνησα τον δρόμο, το στενό το μονοπάτι...»

Ανεβαίνοντας στη σκηνή, ο μπράτμος γονάτισε για να πάρει το νερό της βρύσης ενώ οι υπόλοιποι τραγουδούσαν:

«Ανέβαινα, κατέβαινα, να πελεκήσω μάρμαρο
Να πελεκήσω μάρμαρο, να βγάλει η βρύση χλιό νερό...»

Τέλος, η πομπή αποχώρησε, με τον ίδιο τρόπο με τον οποίο μπήκε, υπό τον ήχο της πατινάδας του νούνου. Αν η αρχική εμφάνιση της ομάδας εντυπωσίασε, αυτή η δεύτερη ήταν ομολογουμένως υποβλητική. Οι θεατές έμειναν εκστατικοί. Θεσ τα γεμάτα ομορφιά αλλά και εσωτερική δύναμη τραγούδια μας, θεσ οι φορεσιές, το στολισμένο καρδάρι και το μπαριάκι, θεσ το γλυκό παίξιμο του κλαρίνου. Όλα αυτά μαζί συνεπήραν τους θεατές και συνετέλεσαν ώστε αυτή να είναι η κορυφαία, η πιο έντονη, στιγμή της εκδήλωσης.

Ευκαιρίας δοθείσης από την περιγραφή της εκδήλωσης θα ήθελα να επισημάνω και κάτι ακόμα. Εσχάτως, στα μεγάλα αθηναϊκά χορευτικά συγκροτήματα αναπτύσσεται ένα διαρκώς αυξανόμενο ενδιαφέρον για την μουσι-

κοχορευτική παράδοση των χωριών μας. Με την πάροδο του χρόνου, και καθώς έχουν εκτελεστεί πλειστάκις σε παραστάσεις, οι γνωστοί παραδοσιακοί χοροί έχουν χάσει σε μεγάλο βαθμό το ενδιαφέρον τους. Για το λόγο αυτό, οι χοροδιδάσκαλοι του κέντρου, στην προσπάθειά τους να πρωτοτυπήσουν, στρέφουν τελευταία ολοένα και περισσότερο το βλέμμα τους και την έρευνά τους προς απομακρυσμένες περιοχές με άγνωστους και ιδιότυπους χορούς και τραγούδια.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι και η δική μας περιοχή, τα Μαστοροχώρια. Η παράδοση των χωριών μας είναι όντως ξεχωριστή, καθώς γεφυρώνει την Ηπειρώτικη μουσική με εκείνη της Δυτ. Μακεδονίας. Δεν είναι ούτε αμιγώς γιαννιώτικη, αλλά ούτε και γρεβενιώτικη. Κάπου ενδιάμεσα βρίσκεται.

Είναι επίσης παντελώς άγνωστη έξω από τα όρια των χωριών μας και ακόμη περισσότερο στο κέντρο. Ουδέποτε υπήρξαν αξιόλογοι τοπικοί χορευτικοί σύλλογοι να προβάλλουν αυτήν την παράδοση ούτε και χοροδιδάσκαλοι καταγόμενοι από τα μέρη μας. Οι δε ηχογραφήσεις των τραγουδιών μας στην δισκογραφία είναι παντελώς ανύπαρκτες.

Πρόκειται λοιπόν για μια περιοχή η οποία σε όρους λαογραφικής έρευνας θα χαρακτηρίζονταν «παρθένα» και την οποία πολλά χορευτικά θα ήθελαν, ίσως και διακαώς, να προσεγγίσουν. Γι' αυτό πατριώτες γρηγορείτε. Είναι ίσως μοναδική ευκαιρία να βγει η παράδοση αυτή από την αφάνεια και να γίνει γνωστή πέρα από τη μικρή κοινωνία των χωριών μας.

Θερμές Ευχαριστίες στην Αδελφότητα Αγίας Παρασκευής (Κερασόβου) και το χορευτικό της συγκρότημα που παραχώρησαν τέσσερις σπούνες για τις ανάγκες της εκδήλωσης.

Αθήνα Ιούλιος 2006.

Νεανικό ξάφνιασμα ...

**Σύλλογος νέων Μαστοχωριτών
«Ο Σαραντάπορος»**

Του Γιώργου Κοτολούλη

Πρόσφατα ιδρύθηκε στην Αθήνα από νέους που κατ'γονται από τα Μαστοροχώρια ο «Σύλλογος Νέων Μαστοχωριτών Ο Σαραντάπορος».

Μία αξιόπαινη προσπάθεια πραγματικά που δίνει ελπίδες σε όλους εμάς που χρόνια τώρα παλεύουμε, μέσα από τις Αδελφότητες και τους Συλλόγους, για να διασώσουμε την πολιτιστική μας κληρονομιά, να συμβάλουμε στην ανάδειξη και την, με μέτρο, ανάπτυξη του τόπου μας.

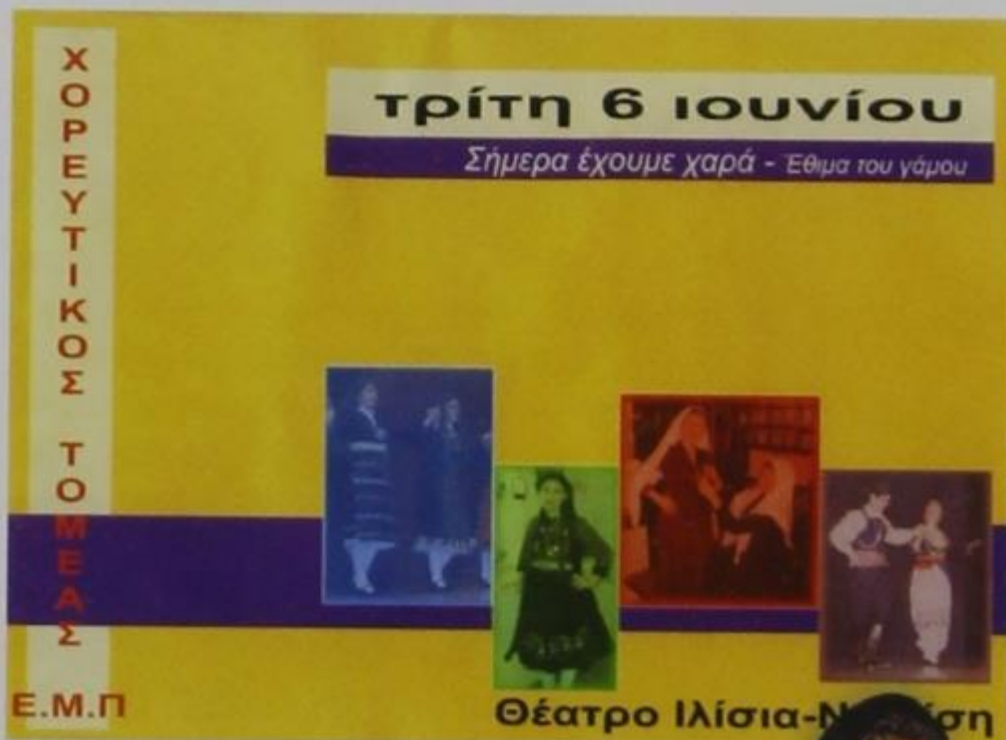
Ήδη ο Σύλλογος έχει εκδώσει το πρώτο του ημερολόγιο για το 2006. Μία καλαίσθητη και πολύ προσεγμένη έκδοση, που ανταποκρίνεται απόλυτα σε αυτό που θέλει να εκφράσει, την ενότητα των χωριών, τους κοινούς στόχους και τα κοινά οράματα.

Σήμερα έχουμε χαρά

Του Βασίλη Θ. Ζιώγα

Χοροί, τραγούδια & έθιμα του χωριού σε εκδήλωση του Ε.Μ.Πολυτεχνείου

Με αφορμή το κλείσιμο της φετινής ακαδημαϊκής χρονιάς, 2005-06, ο Χορευτικός Τομέας του Μουσικού Τμήματος του Ε.Μ.Πολυτεχνείου διοργάνωσε στις 6 & 7 Ιουνίου στην Αθήνα, στο θέατρο **Ιλίσια - Ντενίση**, ένα «Διήμερο Χορευτικών Εκδηλώσεων», όπου και παρουσιάστηκε, σε δύο εντελώς ξεχωριστές παραστάσεις, το αποτέλεσμα της ετήσιας δουλειάς των διαφόρων τμημάτων του. Κατά τη διάρκεια του διημέρου οι θεατές είχαν την δυνατότητα να παρακολουθήσουν μια μεγάλη γκάμα απολαυστικών χορών, σύγχρονων και παραδοσιακών. Είχαν όμως, μεταξύ άλλων, και την σπάνια για τα αθηναϊκά δεδομένα ευκαιρία να γνωρίσουν κάποιους χορούς και έθιμα από τα μέρη μας, τα Μαστοροχώρια.

Η παρουσίαση της ενότητας των μαστοροχωρίων πραγματοποιήθηκε κατά την πρώτη ημέρα του διημέρου, στις 6 Ιουνίου, σε μία παράσταση υπό τον γενικό τίτλο «**Σήμερα έχουμε Χαρά**», αφιερωμένη στα έθιμα του γάμου. Κατά την διάρκεια της προβλήθηκαν γαμήλια δρώμενα και τελετουργίες από τέσσερις περιοχές της Ελλάδας, μία εκ των οποίων ήταν και τα χωριά της Κόνιτσας. Αξιοσημείωτο είναι ότι τα σχετικά έθιμα, αν και προερχόμενα από διαφορετικές περιοχές, ήταν συνδεδεμένα μεταξύ τους με σχέση χρονικής αλληλουχίας, και οδήγησαν σταδιακά τον θεατή από τα καλέσματα, στη στέψη του ζευγαριού και το γαμήλιο γλέντι.

Μέσα σε αυτή τη λογική της παράστασης, το τμήμα Προχωρημένων του Χορευτικού Τομέα, ανέλαβε να παρουσιάσει, σε δύο ξεχωριστές φάσεις της εκδήλωσης, στην έναρξη, αλλά και την λήξη του Α μέρους, δύο στιγμιότυπα του καντσιώτικου γάμου, τα προζύμια και την πομπή προς τη βρύση.

Η έναρξη, βρήκε ένα κατάμεστο θέατρο, με 400 και πλέον άτομα να παρακολουθεί τις κοπέλες της ομάδας να παρασκευάζουν το προζύμι τραγουδώντας:

«Ψιλό λιγνό ειν' τ' αλεύρι κι αφράτο το προζύμι...»

και ακολούθως να πιάνονται στον χορό με το:

«Κυργιέμ' κι ποιος τον κάνει...»

Ύστερα, και υπό τη συνοδεία της υπέροχης ζυγιάς του Ν. Φιλιππίδη, αγόρια και κοπέλες στήνουν τον χορό. Σε διπλοκάγκελο, όπως στα παραδοσιακά γλέντια, με τους άντρες από μέσα, πιάνουν τον Γαμπριάτικο και τον Κωσταντάκη και μετά το ιδιαίτερο Τσάμικο του χωριού και το Ζερμοτνό για να κορυφωθεί το κέφι και να κλείσει ο χορός, με το ντέφι να χτυπά

γρήγορους σκοπούς στα τρία. Και ενώ το χειροκρότημα του κόσμου δεν έχει καλά - καλά τελειώσει η παρέα των χορευτών πιάνεται για να φύγει, ολοκληρώνοντας την αρχική της εμφάνιση, έχοντας στα χείλη τον σκοπό:

«Πίνετε να πίνουμε μωρέ παιδιά...»

Η δεύτερη εμφάνιση της ομάδας έγινε μισή ώρα αργότερα και ενώ είχαν μεσολαβήσει

Το σχολειό μου αναβαθμίζεται...

Του Θωμά Αθανασίου Μουκούλη

Μέρα τ' Απρίλη ήτανε όταν χτύπησε το τηλέφωνό μου και, σηκώνοντας το ακουστικό, άκουσα τη φωνή του προέδρου της Αδελφότητας Δροσοπηγιωτών να μου λέει: «Σήμερα εγκαταστάθηκε ο εργολάβος στο χωριό μας και άρχισαν οι εργασίες αναβάθμισης του σχολείου μας».

Ένα ανατσίριασμα (ρίγος) διαπέρασε το κορμί μου και αυτόματα ήρθε στο νου μου το «πρώτο» σχολειό μου, το επιβλητικό στα μάτια μου τότε, παραδοσιακό κτίριο. Το Δημοτικό Σχολείο Καντσίκου!

Στις ψηλοτάβανες φωτεινές και ηλιόλουστες αίθουσές του έμαθα τα πρώτα μου γράμματα με αγαπημένους, σοφούς κι αυστηρούς δασκάλους. Τον χαμογελαστό Αδαμάντιο Ταμπούρη και τον εξαίρετο, μειλίχιο και πράο Βασίλειο(;) Μήτηρη... Εκεί, μέσα στις τάξεις του τη δεκαετία του 40...πάνω στα πολύεδρα θρανία του (3 θέσεων το καθένα με κοινό κάθισμα (πάγκο) και ανεξάρτητο από το θρανίο, που όταν ένας έκανε απότομη κίνηση προς τα πίσω, αναποδογύριζε και δεν ήταν λίγες οι φορές που ... ανασκελωθήκαμε όλοι...). Εκεί γκουρτζάντζα (γρατσούνισα) επάνω στην «πλάκα» με το χειροποίητο από πέτρα της Νταλίπ¹ «κοντύλι» την πρώτη μου αλφαβήτα. Εκεί έγραφα τις πρώτες μου εκθέσεις (για την έκθεση «ο ταχυδρόμος» επαινέθηκα από το δάσκαλό μου) αφήνοντας τη φαντασία να προδιαγράψει το αβέβαιο μέλλον μου. Στη χωματένια του αυλή, στα διαλείμματα, κάναμε τα παιχνίδια μας, (κυνηγητό, σκλαβάκια, πρωτελιά, μακριά γαιδούρα...) και μερικές φορές εκεί γυμναζόμασταν... δήτην. Πιστεύαμε, τότε, πως ο κόσμος ήταν μια δρασκειλιά, φτιαγμένος στο μπόι μας. Εκεί μέσα αναπτύχθηκαν τα λιπόσαρκα παιδικά μας κορμάκια, ενισχυμένα με κουταλιές ή χαπάκια από μουρουνόλαδο, που μας έδιναν στα Μαθητικά Συσσίτια... Εκεί μέσα ένοιωσα και τα πρώτα... ευαίσθητα σκιρτήματα - νεανικά μηνύματα, αυτές τις τρυφερές κι ονειροπόλες εσωτερικές ανησυχίες... Ποιος δεν τα θυμάται... Όμορφα και νοσταλγικά τα χρόνια της αθωότητας, στο Δημοτικό Σχολείο του Καντσίκου...

Τα τότε παιδιά του σχολείου μας είμαστε σήμερα πολύ περισσότερο πάνω από μεσήλικες με γκριζα ή άσπρα ή καθόλου μαλλιά στο κεφάλι κι ανεξίτηλα σημάδια οι αυλακίες των ρυτίδων στο μέτωπο και στο πρόσωπό μας. Κομμάτια ενός παρελθόντος που πια έχει φύγει. Ψηφίδες συναισθημάτων που βιώθηκαν με ένταση και στο διάβα του χρόνου ατόνησαν ή χάθηκαν για πάντα. Ήρωες καθημερινοί, τσαλακωμένοι, άβουλοι, ονειροπόλοι, όσοι απομείναμε, σκόρπιοι εδώ κι εκεί, συλλέγοντας τη γύρη των ελπίδων μας στις κυψέλες της καθημερινότητας. Ίσως να έχουμε ξεχάσει, κιόλας, εκείνα τα όνειρα. Ίσως να έχουμε συμβιβαστεί με ό,τι όρισε η μοίρα μας...

Το σχολειό μου αλλάζει όψη, αναβαθμίζεται!.. Γιατί;

Γιατί αλλάζουν οι καιροί. Η ζωή προχωρεί με δρασκειλιές μεγάλες, παράξενη και ωραία κι αυτά τα φύλλα του ημερολογίου δεν έχουν σταματημό, φεύγουν, σκορπούν στον άνεμο. Κι εγώ (στα εβδομήντα ένα μου και κάτι σήμερα) επιμένω να δω τι απόμεινε απ' αυτή την ομάδα-παρέα των συμμαθητών και συμμαθητριών μου, που ράγισε και σκόρπισε... σαν τα φύλλα. Προσπαθώ να τους φανταστώ στην πορεία του χρόνου γονείς, επιστήμονες, νοικοκυρές, επιχειρηματίες, καλλιτέχνες, μετανάστες, υπαλλήλους, συνταξιούχους, παππούδες, γιαγιάδες και ό,τι άλλο προέκυψε στο μακρύ ταξίδι της ζωής. Συνάμα ανοίγω και το τετράδιο της προσωπικής μου διαδρομής και ταξιδεύω στο ξέφωτο της μνήμης. Το βλέμμα μου στέκεται, επίμονα, στο ψηλόλιγνο και αδύνατο σαν τσάκνο² συνεσταλμένο, παιδάκι με το κουρεμένο με την «ψιλή» κεφαλάκι και το μπαλωμένο κοντό παντελονάκι, (που, την πρώτη μέρα, που πήγε στο σχολείο, κρύβοντας το πρόσωπό του με την άκρη της σπύνας³ της μάνας του, κοίταζε με θαυμασμό με το αριστερό μάτι την καλλιγραφική επιγραφή πάνω από την είσοδο του διδακτηρίου -κι ας μην ήξερε τι έγραφε- και με το δεξί παρακολουθούσε το χέρι του δασκάλου, που αραιά και πού, καθώς κουβέντιαζε με τη μάνα του, έβγαζε από την τσέπη του λίγες μαύρες σταφίδες και του τις έδινε, χωρίς να το κοιτάζει...), στέκεται επίμονα στις ξεθωριασμένες εικόνες του εαυτού μου, στον καθρέφτη των αναμνήσεων κι ανάμεσα στα σοκάκια και τις φυλλωσιές του χρόνου.

Και, τελικά, τι μένει απ' όλ' αυτά; Μένει αυτή η γλυκόπικρη γεύση μιας μακρινής εποχής προτού οι προσδοκίες και τα όνειρά μας σκοντάψουν σε τούτη την άλλη πραγματικότητα (που δεν παίρνει ούτε αναβάθμιση, ούτε επισκευή, όπως το σχολειό μου...). Κι ας πιάνω, πολλές φορές, την καρδιά μου να χτυπάει στους τότε ρυθμούς. Μου κάνει εντύπωση πόσο άλλαξαν οι εποχές, πόσα πράγματα, μας διέφυγαν από 'κείνα τα ελπιδοφόρα χρόνια, για να καταντήσουμε σήμερα έρμαια της ρουτίνας. Η ζωή με τις ανάγκες της είναι καμιά φορά πιο δυνατή από τις ψυχικές μας ανάγκες κι άθελά μας βουλιάζουμε μέσα στις απαιτήσεις της. Ο χώρος στένεψε, μίκρυνε, ήρθε στα μέτρα των συμφερόντων μας.

Τι σου είναι, μερικές φορές ο άνθρωπος!!! Είναι, ακριβώς, αυτή η χαμένη παιδικότητα κι αθωότητα που σου έρχονται ξαφνικά σαν ελπιδοφόρο αεράκι, γιατί, ό,τι και να δει κανείς μεγάλος, το ξεχνά. Οι μνήμες που κατοικούν στην ψυχή μας είναι έτσι κι αλλιώς... οι παιδικές.

Αθήνα, Ιούνιος 2006

¹ Τοπωνύμιο κοντά στο χωριό.

² Τσάκνο = λεπτό, ξερό κλαρί. Χρησιμοποιείται συνήθως για το άναμμα φωτιάς. // Μεταφορικά η λέξη σημαίνει τον πολύ αδύνατο, το λιπόσαρκο, αυτόν που είναι σαν «τσάκνο». // Στο Ευαγγέλιο (νομίζω) υπάρχει η ρήση: «πριν βγάλεις το μικρό τσάκνο από το μάτι του άλλου, βγάλε πρώτα το παλούκι από το δικό σου μάτι!». // Γλωσσολόγος: «τσάκνα, καρακαξατσαστόσακνα, τσάκνα της καρακάξας η φωλιά».

³ Μακρύ αμάνικο από σιγκούνι φτιαγμένο γυναικείο παλτό.

Διοργάνωσε επίσης, με μεγάλη επιτυχία, στις 5-2-2006 συνεστίαση σε κέντρο στον Άγιο Δημήτριο Αττικής, όπου την μουσική κάλυψη της εκδήλωσης είχε η συνδημότισσά μας Μαριάννα Τζίμα από την Καστάνιανη, παρούσα και πρόθυμη, όπως πάντα, στα δρώμενα του τόπου μας. Στην εκδήλωση συμμετείχε και ομάδα παιδιών και από το χωριό μας, την Δροσοπηγή.

Πρέπει, όλοι μας, μαζί και ο Δήμος Μαστοροχωρίων, να γίνουμε συμπαραστάτες σ' αυτήν την προσπάθεια των Νέων μας και να τους παροτρύνουμε να στοχεύουν πάντα και πιο ψηλά. Γιατί οι παλιοί πρέπει να καθοδηγούν και οι νέοι να τολμούν.

Παραθέτω παρακάτω τον πρόλογο του ημερολογίου του Συλλόγου Νέων των Μαστοροχωρίων όπου αντικατοπτρίζεται καθαρά η αγάπη για τον τόπο μας, η πίστη και η θέληση να συνεισφέρουν, να δημιουργήσουν:

“Μέσα στην αδιάκοπη διαδοχή των ετών και στην φυσική εναλλαγή των γενεών ίσως να υπάρχει μία σκυτάλη που δίνεται κάθε φορά από το παλιό στο καινούργιο, προκειμένου το παιχνίδι της φύσης και η ανθρώπινη περιπέτεια να συνεχίζεται αενάως. Ίσως λοιπόν αυτή τη σκυτάλη να θελήσαμε και

μείς να κρατήσουμε διαποτισμένοι απ' το μεράκι των γονιών μας κι απ' την προσωπική επαφή με το παραμυθένιο «τοπίο» των Μαστοροχωρίων.

Ο χρόνος λοιπόν που πέρασε πήρε μαζί του και μία συλλογική δέσμευση από νέους ανθρώπους που θέλησαν να λιώσουν τον πάγο και να επικοινωνήσουν αυτό που τους ενώνει έτσι κι αλλιώς: Την αγάπη για το χωριό τους! Μία αγάπη πλημμυρισμένη από εικόνες μαγικές, μάρτυρες της κοινής εμπειρίας: Μία μαργαρίτα που ξεπηδά μέσα από το χιόνι, μία πέτρινη βρύση, ένα καντήλι ή μία καμπάνα που αγναντεύει όλο το χωριό από ψηλά, οι χιονισμένες πέτρινες στέγες, τα μαγευτικά χρώματα του Οκτώβρη, είναι μερικές απ' αυτές που συναντάει ο κάθε Μαστοροχωρίτης στο χωριό του. Εικόνες που αναδεικνύουν τη μοναδικότητα της φύσης των Μαστοροχωρίων, καθώς και την αρμονική σύμπραξή της με την ανθρώπινη μαστοριά. Μία σύμπραξη που καταφέρνει να ξεπερνά το χρόνο και μέσα

απ' την μοναξιά της να αναδεικνύεται ως διαχρονική αξία.»

Με την υπόσχεση ότι θα είμαστε δίπλα σας, αρωγοί στις προσπάθειές σας, εύχομαι καλή συνέχεια και κάθε επιτυχία στον ωραίο σας αγώνα, τον μεγάλο.

Θεσσαλονίκη Ιούνης 2006

Αναμνήσεις

Ήταν πριν 20 και για άλλους 25 χρόνια όταν πρωτοείδαμε το χωριό μας και τα μέρη από τα οποία καταγόμαστε, τα πετρόχτιστα σπίτια που γεννήθηκαν οι γονείς μας. Από τότε έως και σήμερα δεν σταματήσαμε να λαχταράμε για το πότε θα πάμε για να ανταμώσουμε τα συγγενικά μας πρόσωπα, αλλά και τους αδελφικούς μας φίλους. Τους φίλους τους οποίους φτιάξαμε, όταν μας έφερνε η γιαγιά και ο παππούς στην πλατεία, κάτω από τον γεροπλάτανο και παίζαμε αμπάριζα, κρυφτό, μήλα, κάτι που δεν μπορούσαμε να απολαύσουμε στις τσιμεντένιες πόλεις που μέναμε όλο το χρόνο.

Έτσι περιμέναμε πως και πως να έρθει το καλοκαίρι για να ανηφορίσουμε προς το χωριό και να ξαναβρούμε τους φίλους που τόσο λαχταρούσαμε, για να παίξουμε, να ξεφαντώσουμε, να πάμε στον «παπού Δόσια» να αγοράσουμε γαριδάκια και τσίχλες με το χαρτζιλίκι που παίρναμε από την γιαγιά.

Με τον καιρό και τα χρόνια η παρέα αυτή μεγάλωσε, αλλά το μυαλό ποτέ δεν σταμάτησε να σκέφτεται τους φίλους της παρέας. Ακόμη και σήμερα πάμε με τον ίδιο ζήλο και ας ξέρουμε ότι δεν έχουμε το που θα πάμε να καθίσουμε σαν νεολαία όλοι μαζί για να συζητήσουμε, να διασκεδάσουμε, σε έναν χώρο που να είναι αποκλειστικά για εμάς. Σ' αυτό το σημείο θα μας επιτραπεί να πούμε, πως αυτό είναι ένα μεγάλο πρόβλημα, ειδικά για το Πάσχα και την περίοδο του χειμώνα όταν πάμε.

Και όμως συνεχίζουμε να πηγαίνουμε και να καθόμαστε ατέλειωτες ώρες στην πλατεία, στο σχολείο, ακόμη και στο «λοφάκι», αναπολώντας τις «αλητείες» που κάναμε ως πιτσιρίκια - ανεβαίνοντας στον γάιδαρο του Μπαρμπαβασίλη ή κλέβοντας καλαμπόκια από την «Σκήψ» τα οποία στη συνέχεια τα μισοψίναμε στο σχολείο και μαλώναμε ποιος θα πρωτοφάει. Τι νόστιμα πού ήτανε! Όλα αυτά, και άλλα πολλά που κάναμε, είναι η αιτία που έχουμε τόση αγάπη για το χωριό, με το οποίο τόσο πολύ έχουμε δεθεί. Θα μπορούσα να το συγκρίνω με έναν τυφλό και το μπαστούνι του που χωρίς αυτό δεν θα μπορεί να ζήσει.

Αυτή η λαχτάρα και η επιθυμία μας πιστεύω να κρατήσει ως την τελευταία μέρα της ζωής μας. Γιατί λίγοι είναι οι άνθρωποι που έχουν την τύχη να κατάγονται από τέτοια όμορφα μέρη, όπως είναι το δικό μας αγαπημένο χωριό.

Η Νεολαία της Δροσοπηγής

συmpατριώτες «εντός και εκτός Ελλάδος» έγινε το καφενείο «**Πατάρι**» στην Ομόνοια.

Από εκεί ξεκίνησε ο πρώτος χορός που έγινε στις αρχές του 1971. Από τις συναντήσεις στο Πατάρι και ιδιαίτερα στις γιορταστικές βραδιές των ετήσιων χορών, μέχρι το 1975, κάτω από την μεθυστική ατμόσφαιρα των εδεσμάτων, τη ρετσίνα και τους παραπονιαρικούς ήχους των τραγουδιών και τη μουσική προσευχή απ' το κλαρίνο και την ορχήστρα του αείμνηστου Φίλιπα Φιλλιπίδη ζυμώθηκε η απόφαση για την ίδρυση της Αδελφότητας των απανταχού Δροσοπηγιωτών.

Σ' εμένα, ένα από τους δυο-τρεις που πρωτοβουλιακά είμασταν οι διοργανωτές των εκδηλώσεων ανατέθηκε ο ρόλος του συντονιστή για την προετοιμασία και υλοποίηση της συλλογικής μας επιθυμίας. Θα έπρεπε να είμαστε σε όλα έτοιμοι, ούτως ώστε μόλις «ξαστερώσει» και φύγει η πολιτικοστρατιωτική συννεφιά της δικτατορίας να ξεκινήσουμε.

Η πρώτη συνάντηση-απόφαση για τον τίτλο της Αδελφότητας έγινε στο καφενείο Πατάρι την 16/6/1975.

Παρόντες οι: Κωνσταντίνος Τσιλογιάννης, Μιχάλης Ζώτος, Γεώργιος Καρανικούλης, Ηλίας Μουκούλης, Ιωάννης Μουκούλης, Παύλος Κοτολούλης, Ιωάννης Λύτρας, Κωνσταντίνος Σιούτης, Νικόλαος Τσιγκούλης, Δημοσθένης Σίμος, Χρήστος Κοτσίνας, Αθανάσιος Τσιλιμίγκας, Χρήστος Τσιγκούλης, Θανάσης Καρανικούλης, Θανάσης Λύτρας.

Κυριακή πρωί και σε μία ατμόσφαιρα χαράς και ενθουσιασμού για το ξεκίνημα των εργασιών, συζητήθηκαν εκτός από τον τίτλο, ζητήματα όπως χρονική θητεία διοικητικού συμβουλίου, γενικές συνελεύσεις των μελών, δικαίωμα εγγραφής μελών -δεκτοί σαν μέλη όλοι οι καταγόμενοι απ' το Κάντσικο -και άλλα θέματα.

Η πρώτη ιστορική συνέλευση έκλεισε με την επιλογή της επωνυμίας, αφού ακούστηκαν οι προτάσεις για ονομασία όπως «Το Κάντσικο», «Η Αγία Παρασκευή», «Η Χώρας». Ύστερα από πρόταση των Γιάννη Μουκούλη και Θανάση Λύτρα επικράτησε η ονομασία «ο Άγιος Αθανάσιος» και έγινε παμψηφεί δεκτός ο τίτλος:

«**ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΔΡΟΣΟΠΗΓΙΩΤΩΝ ΚΟΝΙΤΣΗΣ
Ο ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ**».

Στη βάση εκείνων των αποφάσεων συντάχθηκε το καταστατικό, ο πίνακας Μελών Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής και το Πρακτικόν Ιδρύσεως Σωματείου και εκλογής Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής. Νομικός μας Σύμβουλος και υπεύθυνος συνεργάτης για όλα τα εκ του νόμου απαιτούμενα ήταν ο γνωστός και φίλος δικηγόρος Μιχάλης Χριστογιώργος, με το δικηγορικό του γραφείο στην οδό Γενναδίου 4-6.

Αυθόρμητα έπεσαν οι υπογραφές για τα μέλη της προσωρινής διοικούσας επιτροπής:

Ιωάννης Καναβός, Βασίλειος Κουτρομπίνας του Νικολάου (Σπάτα), Μιχάλης Ζώτος του Νικολάου, Θωμάς Ζιώγας του Βασιλείου, Δημοσθένης Σίμος.

Το ίδιο σβέλτα και συγκινητικά συγκεντρώθηκαν οι υπο-

γραφές των είκοσι έξι (26) ιδρυτικών μελών με την ακόλουθη σειρά:

Μιχαήλ Ζώτος του Νικολάου, Γεώργιος Ζώτος του Βασιλείου, Γεώργιος Καρανικούλης του Αποστόλου, Παύλος Κουτολούλης του Βασιλείου, Θωμάς Κουτολούλης του Βασιλείου, Κωνσταντίνος Τσιλογιάννης του Δημητρίου, Ιωάννης Λύτρας του Χρήστου, Ιωάννης Καναβός του Ηλίας, Βασίλειος Κουτρομπίνας του Νικολάου, Κωνσταντίνος Κουτρομπίνας του Στεργίου, Παύλος Τσιγκούλης του Δημητρίου, Θωμάς Ζιώγας του Βασιλείου, Ιωάννης Ζιώγας του Γεωργίου, Θεόδωρος Τσιγκούλης του Βασιλείου, Νικόλαος Τσιγκούλης του Βασιλείου, Αθανάσιος Ζιώγας του Δημητρίου, Δημοσθένης Σίμος του Κωνσταντίνου, Κωνσταντίνος Τζιμούλης του Γεωργίου, Θωμάς Σίμος του Χαραλάμπους, Χρήστος Κοτσίνας του Γεωργίου, Χρήστος Τσιγκούλης του Βασιλείου, Μιχαήλ Κρούλης του Ιωάννου, Χρήστος Καράς του Γεωργίου, Αλκιβιάδης Σίμος του Ιωάννου, Αθανάσιος Τσιλιμίγκας του Γεωργίου, Κωνσταντίνος Κουτρομπίνας του Ιωάννου.

Η σύνταξη του καταστατικού έγινε ταυτόχρονα με τη συλλογή των υπογραφών.

Στο πρώτο άρθρο αναφέρεται η ίδρυση Σωματείου υπό την επωνυμία «Αδελφότης των απανταχού Δροσοπηγιωτών Κονίτσης ο Άγιος Αθανάσιος» με έδρα την Αθήνα. Στο δεύτερο άρθρο αναφέρεται ότι:

«*Σκοπός του σωματείου είναι η σύσφιγξη των καλών σχέσεων των απανταχού Δροσοπηγιωτών, η αλληλοβοήθεια και η διατήρηση των ηθών και εθίμων του χωριού, η προβολή των προβλημάτων του χωριού Δροσοπηγή Κονίτσης και η συνδρομή δια την επιλυσί των. Η βοήθεια και συμπαράσταση εις το έργον του Κοινοτικού Συμβουλίου και παντός ετέρου οργανισμού ενδιαφερομένου δια τα ζητήματα του χωριού. Η διοργάνωσις εκπολιτιστικών και επιμορφωτικών εκδηλώσεων εντός και εκτός του χωριού Δροσοπηγή και η εν γένει συμπαράστασις και παροχή βοήθειας εις οιονδήποτε έχοντα ανάγκη ταύτης και καταγόμενου εκ του χωριού Δροσοπηγή Κονίτσης Ιωαννίνων*».

Όλα τα παραπάνω ετοιμάσθηκαν μέχρι τις τέσσερις Μαρτίου του 1976 και ακολούθησε η κατάθεση και έγκριση από το Πρωτοδικείο Αθηνών με αριθμό 1114/1976. Παραφράζοντας τον αριθμό έγκρισης του Πρωτοδικείου, αφαιρώντας το πρώτο ψηφίο μένει το 114 που και στη δική μας περίπτωση σημαίνει πως η τήρηση των αρχών της Αδελφότητας επαφίεται στον πατριωτισμό των Δροσοπηγιωτών.

Η πρώτη Γενική Συνέλευση των μελών έγινε στις 26/7/1976 και με μεγάλη συμμετοχή, στο κτίριο της Πανεπιστημιακής Συνομοσπονδίας στην οδό Κλεισθέων στην Αθήνα και η σύνθεση του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου ήταν η εξής:

Τσιγκούλης Χρήστος - Πρόεδρος
Σίμος Δημοσθένης - Αντιπρόεδρος
Ζιώγας Αθανάσιος - Γραμματέας
Ζώτος Γεώργιος - Ταμίας
Καναβός Ιωάννης - Σύμβουλος

1976 - 2006

ΧΡΟΝΙΑ

Μέριμνα για το χωριό
και τους Ανθρώπους του

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΔΡΟΣΟΠΗΓΙΩΤΩΝ
ΔΗΜΟΥ ΜΑΣΤΟΡΟΧΩΡΙΩΝ

Το Δ.Σ. και η Συντακτική Ομάδα στα πλαίσια του εορτασμού της επετείου των 30 χρόνων από την ίδρυση της Αδελφότητας Δροσοπηγιωτών, ζήτησε από τους κατά καιρούς διατελέσαντες προέδρους της Αδελφότητας, αλλά και τον νυν πρόεδρο Γιώργο Κοτολούλη να καταγράψουν το ιστορικό της ίδρυσης της Αδελφότητας, τις δραστηριότητες και το έργο που έχει συντελεστεί όλα αυτά τα 30 χρόνια αλλά και τους μελλοντικούς στόχους και οράματα της Αδελφότητας, ώστε να δημοσιευθούν στα επετειακά τεύχη του περιοδικού μας "τα Καντσιώτικα" του έτους 2006.

Αναμένουμε να ανταποκριθούν στο αίτημά μας και να καταγράψουν με χρονολογική σειρά το συντελεστέν έργο, που κατά την ταπεινή μας γνώμη είναι πλούσιο και σημαντικό. Αυτόν τον "απολλόγισμό" έργου θα τον αποδελτιώσουμε και θα τον δημοσιεύσουμε στο επόμενο τεύχος του Δεκεμβρίου με την ευχή και ελπίδα να γιορτάσουμε πολλές δεκαετίες ακόμη, δημιουργικά και επικοδομητικά, με μέριμνα για τον τόπο μας. Στο παρόν τεύχος καταχωρείται μόνο το κείμενο του Χρήστου Τσιγκούλη που περιγράφει το ιστορικό της ίδρυσης της Αδελφότητάς μας.

Η Συντακτική Ομάδα

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΙΔΡΥΣΗΣ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ

Από πρώτο χέρι

Του Χρήστου Τσιγκούλη

Η νεότερη θεσμική και νόμιμη έκφραση των απανταχού ξενιτεμένων του χωριού μας, μετά τις δύο ή τρεις προηγούμενες, με Συλλόγους και δραστηριότητες αλληλεγγύης και εξωραϊσμού για το καλό και την προκοπή των κατοίκων της ιστορικής κοινότητας του Καντσιού, αρχίζει ουσιαστικά το 1970 και τυπικά στην Αθήνα το 1976. Τρεις είναι κατά την άποψή μου οι γενεσιουργές αιτίες της ανάγκης για τη νέα ομαδική συσπείρωση και έκφραση των ξενιτεμένων εκείνη την εποχή:

1. Η συσσωρευμένη, χρόνο με το χρόνο, νοσταλγία για την πατρίδα
2. Η αύξηση του αριθμού των εργαζόμενων συμπατριωτών μας στα τέσσερα σημεία του ορίζοντα και
3. Ο φόβος της διάλυσης και ενσωμάτωσής μας στις «νέες πατρίδες» και ειδικά για την Αθήνα, από όπου ξεκίνησε η ιδέα και πρακτική της ίδρυσης της Αδελφότητας.

Για όσους βρεθήκαμε να βιώνουμε σε μία πόλη που μεγάλωνε με γεωμετρική ταχύτητα και μετατρέποταν σ' ένα αδηφάγο και απρόσωπο χωνευτήρι, ισοπεδωτικό στην κάθε εθνικοτοπική διαφορετικότητα, το ένστικτο της προσωπικής και ομαδικής αυτοσυντήρησης, και της κόντρας με τη «νέα και απροσδιόριστη» τάξη πραγμάτων, έγινε σύντομα απαιτητικό.

Πρέπει εδώ να τονίσω ότι εκείνες τις πρώτες δεκαετίες μετά τον πόλεμο για όλους ανεξαιρέτως τους ξεριζωμένους, για διάφορες αιτίες από τα πάτρια εδάφη, κεντρικό σημείο αναφοράς όλων ήταν το χωριό, ο τόπος προέλευσης και ο ιδιαίτερος πολιτισμός του. Μια δέσμη αξιών ομαδικής έκφρασης και ψυχολογίας, (ήθη, έθιμα, σχέσεις, λογική, σκέψη, ηθική, νοσταλγία κλπ.) που λειτουργούσαν σαν πανοπλία και αμυντική ασπίδα στο καινούργιο ανθρωπογεωγραφικό περιβάλλον.

Ίσως τώρα πια ύστερα από τόσα χρόνια και συμβιβασμένοι με πολλά θετικά και αρνητικά της ξενιτιάς, ανεκτικοί στη διαφορά και τη σχετικότητα της «μοναδικής» αλήθειας- εκείνος ο δογματικός τοπικισμός να μοιάζει υπερβολικός και αρνητικός.

Όμως χωρίς εκείνη τη σφιχτοδεμένη ομαδικότητα και αλληλεγγύη σίγουρα όλα θα ήταν πιο δύσκολα και η ερημιά της μοναχικότητας θα έκανε το βίο αβίωτο.

Η παροικία των εκ Δροσοπηγής καταγόμενων ήταν σαν μία νησίδα στο πληθυσμιακό αρχιπέλαγος και τη χαιρόμασταν σαν το κρυφό σχολειό.

Στα πρώτα χρόνια είχαμε τα συχνά ανταμώματα σε γιορτινές μέρες και κοινωνικές εκδηλώσεις. Είχαμε ομαδικές επισκέψεις στα σπίτια των συγχωριανών, σε γάμους, σε βαπτίσιμα, σε ασθενείς στα νοσοκομεία, σε θανάτους. Ομαδικές υποδοχές και ξεπροβοδίσματα περαστικών από την Αθήνα. Επίκεντρο εργασιακών σχέσεων και ανταλλαγής ειδήσεων για όλα όσα είχαν σχέση με τους

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

Συγχωριανοί μας παρουσιάζουν συγχωριανούς μας

Συνοπτική περιγραφή μιας σημαντικής φυσιογνωμίας

Του Νίκου Δημητρούλη

Ανασύροντας από τις διαδρομές του χρόνου μνήμες και εικόνες, ας προσπαθήσουμε ν' αποτυπώσουμε μικρά στιγμιότυπα της ζωής ηλικιωμένων συντοπιτών μας, ο αριθμός των οποίων παίρνει συνεχώς την κατιούσα καθώς και αυτών που απεδήμησαν εις Κύριον, που βρίσκονται αποθηκευμένα στα συρτάρια του Νου συνυφασμένα με βιώματα, τοπικές συνήθειες και πολιτισμικό απόθεμα από το παρελθόν.

Ο θεός μου Γιώργος Τσιγκούλης (ο παρατσουκλιά λέγόμενος ΣΙΩΠΣ), ήταν ένας ιδιόρρυθμος τύπος, γουστόζικος και ευχάριστος που έτρεφε για μένα ιδιαίτερη συμπάθεια, δίνοντάς μου την ευκαιρία να απεικονίσω πάμπολλες σκηνές της καθημερινής του ζωής.

Μου διηγήθηκε αρκετά γύρω από τη νιότη του που ποτέ δεν έπαυσε να σφύζει από ζωή εύρωστος, ρωμαλέος, με υπερβολική μυϊκή δύναμη, λεβέντης και χειροδύναμος.

Η σωματική του ρώμη τον κατάστησε ικανό και απαραίτητο συνοδό στα μαστορικά γκρουπ για την ασφαλή τους μετάβαση προς και από την ξενιτιά και σε τυχόν αγροζημίες άφηναν τον Μπάρμπα-Γιώργο που έσπευδε ως ανήστακτος φρουρός ν' αντιμετωπίσει την κατάσταση είτε ειρηνικά είτε με καυγά, αν η περίπτωση το καλούσε με τους τότε θρασείς Δραγαταραίους, διότι ποτέ δεν κίότευε, ήταν άνθρωπος της ρήσης: «όπου δεν πίπτει λόγος, πίπτει ράβδος» και όταν εκείνοι επίμονα αντιδρούσαν πωλώντας του ζοριλίκι, έσπρωχνε τον εαυτόν του στα έσχατα όρια της αντοχής του, πλήττοντας τους κατ' αρχήν με ηχηρά ραπίσματα και στη συνέχεια τους κατατρόπωνε Πυξ -Λαξ.

Για χόμπι του στο χωριό είχε μεταξύ άλλων και μανάρια που τάζε με «κλέτσιο» κουβαλώντας τον με το μικρόσωμο γαϊδουράκι του το οποίο πραγματικά έτρεφε υπερβολικά. Το καβαλούσε και τα πόδια του σέρνονταν στο έδαφος. Εκ του μακρόθεν ήταν φανερή η δυσαναλογία ΟΝΟΥ και ΑΝΑΒΑΤΗ. Όταν όμως το φόρτωνε και δεν υπάκουε στις προσταγές του το ράβδιζε με την κρανίσια φορτωτήρα ενώ εκείνο στραβοκώλιαζε με κίνδυνο να τουμπάρει το φορτίο του, έριχνε και δεύτερο χτύπημα από την αντίθετη πλευρά να ισοροπήσει.

Η ελευθεροστομία του με καυστική σάτιρα είχε στο στόχαστρο της διακωμώδησης γυναίκες που αρέσκονταν να αστειολογούν μαζί του και ιδίως αυτές που τύχαινε να

εξιτάρουν τις ορέξεις του, προσφέροντας του ψυχική τέρψη. Δεν έπαυσε να είναι λάτρης του ωραίου φύλου και όταν καμιά φορά χάριν αστειότητας τολμούσε να τον πειράξει καμιά, εκείνος εκστομούσε το γνωστό:

«Κάτσι καλά να μη σι βάλου καταής κι σι κάμου να του ηλιάιζ μια βδουμάδα»

και ακολουθούσε απ' όλους μας ασταμάτητο γέλιο.

Παιδιόθεν και ιδίως στην προχωρημένη ηλικία ανεδείχθη μέγας «Κολτσιναδόρος» και παρ' όλο που οι απ' έξω παρατηρητές πρόδιδαν τα χαρτιά στο συμπαίκτη του εκμεταλλεούμενοι τη βαρηκοΐα του, πάλι εκείνος κέρδιζε το παιχνίδι ανακατεύοντας τα κερδισμένα φύλλα που χαραζόταν ανεξίτηλα στη μνήμη του.

Όταν φορούσε την τραγιάσκα του την έπιανε από την κορυφή και την άφηνε να πέσει στο κεφάλι αδιαφορώντας για τη θέση του γείσου. Το τσιγάρο καίτοι επιβλαβές, ήταν ο αχώριστος σύντροφος, το κάπνιζε αρειμανίως και το απολάμβανε αρχίζοντας διάφορα «σιακάδια»¹ για να περάσει ευχάριστα η ώρα μας.

Κυριευμένος από το αλκοολικό πάθος του καπνίσματος τα μάγουλά του σχημάτιζαν ένα εμφανές βαθούλωμα, μία κοίλη εσοχή κατά την απορρόφηση και εξόγκωμα κατά την εξαγωγή του καπνού, με αποτέλεσμα το τσιγάρο να φθάνει στη μέση και οι πρώτες λαίμαργες ρουφηξιές επιτάχυναν τον τελειωμό του.

Ο χαμός της Θείας επώμισε τον Μπάρμπα-Γιώργο ένα τεράστιο μερίδιο οικογενειακής ευθύνης για τα 4 παιδιά. Η αίσθησις της ακοής του στο διάστημα της τρίτης ηλικίας αμβλυμμένη, η δε όρασίς του οξυτάτη. Την διατηρούσε όπως μου εξήγησε πλένοντας τα μάτια με κάτουρο μικρού παιδιού, ένα πολύ πρακτικό γιατρικό.

Η κορμοστασιά του έμεινε ανεπηρέαστη από το πέρασμα του χρόνου, το τσιπουρίσιο παρουσιαστικό και οι κινήσεις του μαρτυρούσαν τα εναπομείναντα δείγματα του αθλητικού παραστήματος και τη στιλάτη γοητεία της νιότης του ακόμα και στο άνθος των γηρατιών.

Οι διατροφικές του συνήθειες ήταν απλές, τον διέκρινε συν τοις άλλοις η λιτοδίαιτα που τον διατηρούσε ευσταλή, οπότε ήταν πάντα

Γέρος μεν - Γερός δε.

Ο Μπάρμπα-Γιώργος εν τη προσπάθειά του να χαϊδευτικοποιήσει το Ανεψιέ με προσφωνούσε Αμσιούκα. Το επίπεδο γνώσεων και παιδείας του σχεδόν ανύπαρκτο, η πληθώρα όμως των χαρισμάτων του επεσκίαζε τις τυχόν κακές έξεις που οι κακουχίες στο διάβα της ζωής του συσσωρεύσαν. Φεγγοβολούσαν μέσα του έμφυτα εκπληκτικά προτερήματα καθιστώντας τον αγαπητό.

Διατηρούσε στη μνήμη του και απήγγειλε άπταιστα ανά

¹ Σιακάδες ή σιακάδια = αστεία, χωρατά.

Εξελεγκτική Επιτροπή:

Τσιλογιάννης Κωνσταντίνος
Μουκούλης Ηλίας
Τζιμούλης Νικόλαος

Προεδρείο Γενικής Συνέλευσης:

Μουκούλης Θωμάς Πρόεδρος
Τζίμος Βασίλειος Γραμματέας
Τσιγκούλης Νικόλαος Μέλος

Η δράση και το έργο της Αδελφότητας από τότε καταγράφεται στα έντυπα που θα ακολουθήσουν. Από τότε μέχρι σήμερα, αν και έχουν περάσει τριάντα ολόκληρα χρόνια, οι μέρες εκείνες αποτελούν ξεχωριστή σημασία για όλους εκείνους τους πρωτεργάτες, περίπου τριάντα τριών στον αριθμό, που έθεσαν τα θεμέλια του Συλλόγου μας.

Η μνήμη μας κινείται σε δύο συναισθήματα. Το πρώτο της χαράς που ο Σύλλογος προχώρησε, μεγάλωσε και οι τριάντα έγιναν τριακόσιοι, και το δεύτερο της λύπης για το κομμάτι της ζωής που έφυγε, το οποίο μας θυμίζει ο καθρέπτης και οι περίπου εννιά - δέκα που έφυγαν για πάντα από κοντά μας.

Καλή υγεία και αγάπη στα μέλη και τους άλλους συνεχιστές εκείνης της προσπάθειας του 1976.

Ακολουθεί κατάσταση ονομάτων και υπογραφών των ιδρυτικών μελών.

Αθήνα, Ιούνιος 2000

ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΔΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΙΝ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ

- 1/ Σπυρίδων Ζώτος του Χαραλάμπου
- 2/ Μιχαήλ Ζώτος του Νικολάου
- 3/ Γεώργιος Ζώτος του Βασιλείου
- 4/ Γεώργιος Καρανικούλης του 'Αποστόλου
- 5/ Παύλος Κουτολούλης του Βασιλείου
- 6/ Θωμάς Κουτολούλης του Βασιλείου
- 7/ Κωνσταντίνος Τσιλογιάννης του Δημητρίου
- 8/ Χαραλάμπος Καπλάνης του Γεωργίου
- 9/ 'Ιωάννης Λάτρας του Χρήστου
- 10/ 'Ιωάννης Μουκούλης του 'Αθανασίου
- 11/ 'Ιωάννης Καναβός του 'Ηλίας
- 12/ Βασίλειος Κουτρομπίνας του Νικολάου
- 13/ Κωνσταντίνος Κουτρομπίνας του Στεργίου
- 14/ Παύλος Τσιγκούλης του Δημητρίου
- 15/ Θωμάς Ζιώγας του Βασιλείου
- 16/ 'Ιωάννης Ζιώγας του Γεωργίου
- 17/ Θεόδωρος Τσιγκούλης του Βασιλείου
- 18/ Νικόλαος Τσιγκούλης του Βασιλείου
- 19/ 'Αθανάσιος Ζιώγας του Δημητρίου
- 20/ Δημοσθένης Σίμος του Κωνσταντίνου
- 21/ Κωνσταντίνος Τζιμούλης του Γεωργίου
- 22/ Θωμάς Σίμος του Χαραλάμπου
- 23/ Χρήστος Κοτσίνας του Γεωργίου
- 24/ 'Ηλίας Μουκούλης του 'Αθανασίου
- 25/ Χρήστος Τσιγκούλης του Βασιλείου
- 26/ Μιχαήλ Κρούλης του 'Ιωάννου
- 27/ Χρήστος Καρδές του Γεωργίου
- 28/ Χαραλάμπος Τζίμος του 'Ιωάννου
- 29/ 'Αλκιβιάδης Σίμος του 'Ιωάννου
- 30/ 'Αθανάσιος Τσιλιμπίγας του Γεωργίου
- 31/ Κων/νος Κουτρομπίνας του 'Ιωάννου

Πρωτότυπο Κορωπί
 Διευκρινίζοντας 132 471 271
 ΕΡΕΥΡΗ 319
 Αγίου Πνεύματος
 Ρωφίου 13
 Γεωργίου 6-8
 Κωσταγιάννου 5
 Διοτίμου 36 Αγία Βαρβάρα

12 Μαραγκοί
 15 Δάφυ
 22 Περίβλετο
 4 Νεοκώστος
 53-55 Κουκίει
 2 ΕΥΞΙΝΟΣ ΔΑΦΝΗ
 ΠΕΛΕΙΟΥ ΠΗΓΗ 4 ΑΘΗΝΑ
 ΜΕΣΟΥ 2 ΔΑΦΝΗ
 Ζωής 8- Δάφυ

ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΗ 4 ΠΕΡΙΒΛΕΤΟ
 ΤΡΕΜΛΗΝΗΣ 12- Μαραγκοί

Μ. Κορνή 32 Αθήνα
 Ραϊδάκη 4 Νεοκώστος
 13'ος 146 ΑΓ. ΑΓ. ΑΓ. ΑΓ.
 Βλαχέρης 25 ΠΕΡΙΒΛΕΤΟ

Πάρου 14 'Αγία Βαρβάρα

Η λίστα με τα ονόματα και τις υπογραφές των ιδρυτικών μελών.

το σταυροδρόμι. Σιωπηλοί στην επιστροφή με τα κλωνάρια της κρυνιάς στο χέρι σαν ευχή για υγεία και γρήγορο αντάμωμα, διότι τα ξένα ήταν για τις γυναίκες και για εμάς τα παιδιά κάπου «εδώ σια κατ' εκεί σια πέρα»-εδώ παρακάτω εκεί πιο πέρα. Ενώ η λέξη «μετανάστευση» ήταν άγνωστη ή ακουγόταν σαν επίφοβος προορισμός για τόπους «πίσω απ' τον Ήλιο».

Επέστρεφα στο αγαπημένο μου Κάντσικο συλλογισμένος, να θυμώνω με την άγνωστη και σκληρή θεά της ανάγκης και τις ταπεινωτικές παρενέργειες της φτώχειας. Έτσι επηρεασμένος πέρασα απέναντι στα Τέρνια και στον δικό μου τόπο. Ένοιωσα πιο σίγουρος και δυνατός, σε αντίθεση μ' εκείνους που πήρε το λεωφορείο για τα μακρινά του κόσμου. Τι κρίμα.

Εδώ και μερικά χρόνια τώρα, μελετώντας από άλλη θέση εκείνη την εποχή του ξεριζωμού, έχοντας υποστεί και ο ίδιος τη μετάλλαξη της ξενιτιάς προσπαθώ να φαντασθώ τη σκηνή στο αντάμωμα της επιστροφής των γυναικών ύστερα από την μακρόχρονη απουσία. Η εκδίκαση της χαμένης αθωότητας είναι φανερή. Χαμήλωσαν

τα συναισθήματα γενικά και πίσω από τα όποια αισθητική βιτρίνα και τη λογική του κουμπορισμού στα διεθνή πρότυπα, ψυχορραγεί το αυθόρμητο.

Δεν ανασταίνεται το ομαδικό σφιχταγκάλιασμα και το πηγαίο καυτό δάκρυ αλλοτινών καιρών, όλα εκείνα που ήταν ζυμωμένα με τα συστατικά της γκρίζας πέτρας των Μαστοροχωριών και των βουνών την πολιορκία.

Τολμώ να ισχυρισθώ ακόμα ότι η στέρηση και οι περιορισμοί, όπως τότε έτσι και τώρα, συμβάλλουν και στον ανθρωπισμό, θρέφουν τη δροσιά της ψυχής και την ομαδική αναζήτηση. Κι όσο αυτά ελαττώνονται εμείς, οι βαφτισμένοι σ' εκείνη την ηφαιστειώδη λάβα του καημού, θα εξιστορούμε το παρελθόν σαν μονόλογο σε ήχο πλάγιο δεύτερο και για τους νεότερους όλα αυτά ένας ήχος μυθικός...!

Φλεβάρης 2006

Το Αλώνισμα

Του Σταύρου Ζηκούλη

«Θέρος, τρύγος, πόλεμος» λέει η λαϊκή παροιμία. Για το δικό μας τόπο πρέπει να προσθέσουμε στα δύο πρώτα ουσιαστικά και το αλώνισμα. Κι αυτό γιατί, λόγω του υψομέτρου που βρίσκονται τα περισσότερα χωράφια, αργούσε η ωρίμανση των σιτηρών και αρκετά αλωνίσματα γίνονταν μετά το Δεκαπενταύγουστο, εποχή που είχαμε πολλές ξαφνικές καλοκαιριάτικες μπόρες. Ήταν απαραίτητη λοιπόν μια σχεδόν «πολεμική» ετοιμότητα, για να εξασφαλιστεί η σοδιά και να μην πάνε χαμένοι οι κόποι και οι ταλαιπωρίες στο κρύο και τις βροχές κατά το όργωμα και τη σπορά το φθινόπωρο, το κοψομέσισμα του βοτανίσματος την άνοιξη, το λιβάκωμα του θερισμού

Προετοιμασία του αλωνιού - Τα «βούλτα»

Δεν ήταν μόνο οι καιρικές συνθήκες που δυσκόλευαν το αλώνισμα. Οι δυσκολίες άρχιζαν από το ξεκίνημα, την προετοιμασία του αλωνιού. Λίγα ήταν τα πλακοστρωμένα αλώνια. Τα περισσότερα χρησίμευαν και σαν λιβάδια για την παραγωγή ζωτροφής, αφού έδιναν 8 ως 10 δεμάτια χόρτο μπροστά μάλιστα στην πόρτα του αχυρώνα. Έτσι τον Ιούνιο κόβονταν πρώτα το χόρτο κι αφού το στέγνωσαν το έβαζαν στον αχυρώνα σε δεμάτια. Επόμενη ενέργεια ήταν να κοπεί το υπόλοιπο του χόρτου (ρίζες) που έμενε στο αλώνι, εργασία που γινόταν με κοφτερές τσάπες-σκαλιστήρια και σκεπάρνια, για να ξυστεί καλά η επιφάνεια του αλωνιού, ώστε να σκουπίζεται και να μη χάνεται καθόλου καρπός ανάμεσα στα χόρτα. Αυτό γινόταν λίγες μέρες πριν το αλώνισμα. Στη

συνέχεια έπρεπε να αλειφθεί η καθαρή επιφάνεια με αγελαδινή κοπριά για να σκουπίζεται καλά.

Αυτή η συγκέντρωση ικανής ποσότητας κοπριάς (βούλτα, στο λεξιλόγιο του χωριού) ήταν το άκρον άωτον της γελοιότητας και της αγωνίας. Καθώς όλοι σχεδόν την ίδια χρονική περίοδο έφτιαχναν τα αλώνια, είχαν καθαριστεί όλοι οι χώροι που διανυκτέρευαν τα βόδια από προηγούμενους αναζητητές βούλτων. Έτσι όσοι δεν είχαν φτιάξει ακόμα το αλώνι, έπρεπε να ανταγωνιστούν ποιος θα προλάβει να συγκεντρώσει την ποσότητα που χρειαζόταν. Ξεκινούσαμε λοιπόν αποβραδís φορτώνοντας δυο κάσες στο γαϊδουράκι και ένα σάισμα και πηγαίναμε να διανυκτερεύσουμε στο ύπαιθρο κοντά στο χώρο που θα κοιμόνταν τα βόδια. Επειδή μαζευόμαστε πολλοί «πελάτες» υπήρχε ενδεχόμενο να μη γεμίσουμε τις κάσες. Είχε διαπιστωθεί από εμπειρία ότι, όταν σηκώνονταν από τη θέση που κοιμόταν ένα βόδι, αμέσως σχεδόν κόπριζε. Έτσι κάποιοι αγωνιούντες αγχωμένοι και πονηροί σηκώνονταν τη νύχτα και κέντριζαν ένα ένα τα ζωντανά να σηκωθούν. Με τις φούχτες απλωμένες στα πισινά του ακολουθούσαν για να πιάσουν τα βούλτα, μην πέσουν και γεμίσουν χαλίκια, χώμα ή χόρτα. Ήταν η πιο αστεία εικόνα, όμως δεν γελούσαμε καθόλου γιατί κι εμείς το πρωί το ίδιο κάναμε. Τώρα αρκούμαστε στο ξεμπρόστιασμα του «πονηρού» που παρέβη την εντολή του γελαδάρη να μην ενοχλούμε το βράδυ το κοπάδι.

Με το ξημέρωμα, που έφευγε το κοπάδι, τρέχαμε να μαζέψουμε τα βούλτα, ποιος θα προλάβει να γεμίσει τις κάσες. Όσοι δεν τις γέμιζαν, ακολουθούσαν το κοπάδι στη βοσκή και, μόλις βλέπανε κάποιο ζώο να σηκώνει την ουρά, τρέχανε πίσω του να προλάβουν μη σκορπίσουν τα βούλτα στα χόρτα. Κάποτε καταφέρνανε να

πάσα στιγμή ψαλμούς του Δαβίδ, πράγμα που πρόδιδε το οξύ θυμητικό του. Στο ηλιοβασίλεμα όμως της ζωής του, τα γεροντικά πόδια δεν μπορούσαν να φθάσουν την επιθυμία της καρδιάς που λαχταρούσε να γυρίσουν τα νιάτα πίσω. Με δυσκολία επιστράτευσε τις εναπομείναντες δυνάμεις να δρασκελίσει, και με την παλάμη του σκούπιζε το υγρό μέτωπο που αυλάκωσε αραδωτά με τη σμίλη του το πέρασμα του καιρού όπως σ' όλους αυτούς που ανήκουν στην αντίστροφη μέτρηση.

Συχνά έρχονται στο νου οι ατέρμονες συζητήσεις και τα στερνά λόγια του Μπάρμπα-Γιώργου που συνιστούσε έξω στεναχώρια. Το δε από τα ταραγμένα νερά της εποχής μας μάθημα που αντλεί κανείς τον οδηγεί στο συμπέρασμα ότι:

Στην τωρινή ζωή που περπατάει πολύ δύσκολα και αντί να βαίνει καλώς, ίσως να βαίνει κατά κρημνών και που τόσο βαρύνει στις μέρες μας, όπου τα πάντα τείνουν να είναι απλησίαστα για τη τσέπη του μέσου εργαζόμενου, ας την πάρουμε λίγο στα ελαφρά αντιμετωπίζοντας την

κατάσταση Στωικά αποφεύγοντας το νοσηρό καρκίνωμα που λέγεται Άγχος.

Ας μη αποκοπούμε επίσης από τις πολιτισμικές Καντσιώτικες συνήθειες που της Παναγιάς τη μέρα πλημμυρίζουν στην περιρρέουσα ατμόσφαιρα χαρά, ντόπια μουσική και κεφάλτα τραγούδια που δημιουργούν συναισθήματα πρωτόγνωρα ερωτισμού στις καρδιές των νέων με αποκορύφωμα το ζευγάρι. Οι αλλαγές των καταστάσεων δικαιώνουν τον Μπάρμπα μου όπου με το «έξω ντέρτια» αντιμετώπιζε απαθέστατα τις αντίξοες περιστάσεις.

Σ' αυτή τη δύσκολη και κρίσιμη καμπή της ζήτησης με το οικονομικό ταρακούνημα, ας το ρίξουμε λίγο έξω και νομίζω ότι το γέλιο θα ήταν ότι πρέπει ως το καλύτερο αντίδοτο στα τόσα δεινά και ασθένειες που караδοκούν επίμονα να μας συλλάβουν.

Καναδάς Μάϊος 2006

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Αποχωρισμοί στη γη των Μαστόρων

Του Χρήστου Τσιγκούλη

Κοίταζα την τελευταία πράξη ενός αποχωρισμού, όρθιος λίγο πιο πέρα από το σταματημένο λεωφορείο της άγονης γραμμής. Δίπλα μου είχα το άλογο να φορτώσω κάποια δέματα για το «Διτάξιον Δημοτικόν Σχολείον Καντσιώτικου». Πυρσόγιαννη του πενήντα επτά, μήνας Μάρτιος.

Αν και τρεις ώρες ποδαρόδρομο από το χωριό μου είχα την πικρή γεύση μιας αφιλόξενης ξενιτιάς. Λιγιστοί άνθρωποι, επιβάτες οι περισσότεροι, το κρύο ακόμη ήταν απαγορευτικό στη νεόφερτη κρυμμένη άνοιξη, εκτός από κάποιες τολμηρές κορομηλιές και μια απείθαρχη κρανιά που είχαν ανθίσει και θαύμαζα την ομορφιά και την τόλμη τους.

Αντίκρυ στο σκονισμένο λεωφορείο, συμμαζεμένες κοντά στον πέτρινο τοίχο πέντε γυναίκες από κάποιο χωριό της περιοχής. Δύο νέα κορίτσια, με άσπρα μαντήλια, και τρεις ηλικιωμένες με ενδυμασίες της διακριτικής φτώχειας, της ανεπιτήδευτης ομορφιάς και σεμνότητας, ζούσαν τον πρόλογο του χωρισμού με τη θλίψη να ρυτιδώνει και να ωχραίνει τα πρόσωπα. Από τις διασταυρωμένες φράσεις κατάλαβα πως οι δύο κοπέλες έφευγαν για μακριά, για μια καλύτερη μοίρα σε ξένη χώρα. Ήταν η εποχή που οι ορίζοντες της μετανάστευσης σάρωναν την Ελλάδα. Αποδημητικά κοπάδια οι άνθρωποι για προορισμούς με «παραδείσιες» προοπτικές.

Πέντε γυναίκες σ' ένα δράμα βουβό, χαμηλωμένες λέξεις, ορμήνιες «να γράφεις»... δάκρυα παντού, χέρια

σφιγμένα σαν αλυσίδα, λοξές ματιές στο λεωφορείο που θα έπαιρνε τα δύο κορίτσια της άγνοιας, με τον εισπράκτορα σκαρφαλωμένο στην οροφή του λεωφορείου να φωνάζει «άλλος πράγματα για Κόνιτσα και οι επιβάτες να ετοιμάζονται».

Όταν σήμανε η ώρα αναχώρησης του λεωφορείου για Κόνιτσα οι πέντε γυναίκες έγιναν ένα σύνολο γκρίζο με σύγκορμα αναφιλητά, πνιγμένα αναθέματα για την πικρή ζωή, πόνος υπόγειος ορμητικός και ευχές για ώρα καλή. Κι' όταν ο υπομονετικός εισπράκτορας είπε «ελάτε κυρίες, κορίτσια αργήσαμε», τότε οι αγκαλιές έγιναν συρματοπλεγμα, φιλιά ατέλειωτα, φράσεις ξανά πνιγμένες σα παράπονο «Αχ τι μούκαμες, τι πάθαμαν... δεν θα ζω ώσπου να ξανασυναντηθούμε». Όταν χώρισαν και ξεκίνησε το λεωφορείο οι ηλικιωμένες ακολούθησαν λίγα βήματα το φευγάτο όχημα κουνώντας τα χέρια σ' ένα αντίο που έμοιαζε με δέηση απελπισίας προς το θεό που εκείνη την ώρα έδειχνε παγερά αδιάφορος.

Εκτός από εμένα «θεατές» του δράματος ήταν δύο οργανοπαίχτες πάνω σε κάτι χαλάσματα που χαιρέτησαν το φευγάτο λεωφορείο κι ένας χωροφύλακας ανέκφραστος, σήμα κατατεθέν της πειθαρχημένης μας διαβίωσης στο «σκοτεινό Βασίλειο της επιτηρούμενης ζώνης». Όταν οι τρεις γυναίκες πέρασαν δίπλα μου, επιστρέφοντας για το χωριό τους, γύρισα το βλέμμα στο αδιάφορο άλογο- ίσως να είχα δακρύσει κιόλας, δεν θυμάμαι. Μονάχα είπα τη φράση «έλα πάμε τώρα» κι έσυρα το άλογο από το καπίστρι.

Είχα δει χωρισμούς πολλούς, ο κόσμος στα Μαστοροχώρια τους είχε σαν «μικρές γιορτές της θλίψης». Μία πομπή σε ιεροτελεστία βουβή- στο ξεπροβόδισμα- μέχρι

συγκεντρώνουν την ποσότητα που χρειάζονταν και αφού κουβαλούσαν και νερό(δεν υπήρχε δίκτυο ύδρευσης. Οι πιο τυχεροί είχαν κοντά κάποιο πηγάδι) διέλυαν τα βούλτα σε ένα καζάνι ώστε να γίνει ένα νερουλό μίγμα και επάλειφαν την επιφάνεια του αλωνιού, απλώνοντας το υλικό με σκούπα πό έλατο(φουκάλες). Αφού στέγνωσε ήταν έτοιμο για αλώνισμα.

Το αλώνισμα

Όταν στον αχυρώνα συγκεντρώνονταν 70-80 δεμάτια σιτάρι, έπρεπε να αλωνιστεί. Αν ο νοικοκύρης δεν είχε δικά του ζώα, έκλεινε με κάποιο βλάχο συνήθως ή χωριανό που διέθετε άλογα και ορίζανε την ημέρα. Ο νοικοκύρης ειδοποιούσε συγγενείς και γείτονες να τον βοηθήσουν εκείνη την ημέρα. Βγάζανε και απλώνανε τα δεμάτια στο αλώνι λύνοντάς τα και βάζανε τα άλογα να τα πατήσουν. Τα άλογα δένονταν το ένα πλάι στο άλλο από το λαιμό και με τριχιά από ένα πάσαλο στο κέντρο του αλωνιού. Χουγιάζοντάς τα ή και χτυπώντας τα τρέχανε γύρω-γύρω ώσπου τυλίγονταν το σχοινί στον πάσαλο(στρίγγιλο). Τότε τα γυρίζανε ώστε να έρθει το άλλο ζώο από μέσα και να γυρίσουν αντίστροφα. Για την ευκολία της αλλαγής αυτής, στην άκρη της τριχιάς είχαν δεμένο ένα ξύλο σε σχήμα νι (κλούτσος) που απλώς τον περνούσαν μέσα από τη λαιμαριά των αλόγων.

Το προσωπικό με ξύλινα δικράνια (θκούλια) ξανάριχνε προς τα μέσα τα στάχυα που ξέφευγαν από την περίμετρο του αλωνιού. Επειδή τα πάνω στάχυα πατιόνταν πιο γρήγορα κάποια στιγμή σπματούσανε τα ζώα και αναποδογυρίζανε τα στάχυα ώστε να έρθει από πάνω το απάτητο. Με το τίναγμα αυτό πετυχαίνανε να λυθούν οι χεριές και γενικά να διευκολυνθεί το αλώνισμα των σταχυών.

Αμέσως ξανάρχιζαν το γύρισμα των αλόγων και μετά από κάποια ώρα κάνανε το χώρισμα. Βγάζανε έξω τα άλογα για να ξεκουραστούν, να τα ποτίσουν και να μην εμποδίζουν το χώρισμα. Με τα δικράνια(θκούλια) μεταφέρανε το άχυρο στο μισό αλώνι και ο καρπός έμενε στο υπόλοιπο μισό. Επειδή με το σιτάρι μένανε και στάχυα σπασμένα αλλά απάτητα, με σκούπες από έλατα μεταχειρισμένες, που είχαν σχεδόν χάσει τα φύλλωμα απομάκρυναν άχυρα και στάχυα προς το άλλο μισό αλώνι. Η εργασία αυτή ονομάζονταν ξαχάλισμα. Στη συνέχεια με τη σβάρνα και καλές σκούπες από έλατο συγκεντρώνανε τον καρπό σε μια άκρη του αλωνιού, που το έπιανε ο αέρας πιο καλά(σε προεξοχή του αλωνιού που η αχυρώνα να μην εμποδίζει) Την ίδια εργασία επαναλάμβαναν και για το άλλο μισό αλώνι. Ρίχνανε δηλ. το άχυρο στο καθαρό κομμάτι και μαζεύανε τον καρπό στον ίδιο σωρό. Μετά -απλώνανε το άχυρο σε όλο το αλώνι για να πέσει ο υπόλοιπος καρπός και να κοπεί το άχυρο ώστε να το τρώνε τα ζώα.

Όσο γινότανε αυτή η εργασία στο αλώνι, δύο παιδιά παίρνανε τα άλογα και τα πηγαίνανε για πότισμα. Τα παιδιά τσακώνονταν ποια θα προτιμηθούν να οδηγήσουν τα άλογα στη βρύση. Κι αυτό γιατί οι χωριανοί χρησιμοποιούσαν κυρίως μουλάρια και γαϊδουράκια για τις δουλειές τους και μόνο ένα δυο σπίτια είχαν άλογα. Ήταν, λοιπόν, μια σπάνια εμπειρία μια έφιππη διαδρομή-καλπασμός και την επιδιώκαμε. Είναι από τις έντονες παιδικές αναμνήσεις μου αυτή η επαφή με τα ιδρωμένα άλογα, την οσμή που ανάδιναν, το καμάρωμα που κάναμε καθώς η αχαλίνωτη παιδική φαντασία μας μάς μετέτρεπε σε καουμπόηδες ή και Μεγαλέξανδρους.

Όταν γύριζαν τα άλογα από το πότισμα τα ξαναβάζανε στο αλώνι για να πέσει ο υπόλοιπος καρπός και να κοπεί το άχυρο για να το τρώνε τα ζώα. Ένας φέρνει γύρω τα άλογα και οι υπόλοιποι κάθονται να γευματίσουν. Κύριο και απαραίτητο φαγητό η πίτα στη γάστρα. Κολοκυθόπιτα ή γκιζόπιτα (μουζιθρόπιτα) αν το αλώνι γινόταν πριν την πρώτη Αυγούστου και πρασόπιτα αν ήταν το πρώτο δεκαπενθήμερο λόγω της νηστείας. Συμπλήρωναν με πιπεριές ζεματισμένες στο ξύδι, ελιές, πρασόφυλλα και σκορδάρι¹ ακόμα για να δροσιστούν.

Τελείωνε το αλώνισμα, βγάζανε έξω τα άλογα και με τα δικράνια τίναζαν το άχυρο και το έσπρωχναν στον αχυρώνα να το αποθηκεύσουν για το χειμώνα. Για να μη πιάνει πολύ χώρο τα παιδιά ανέβαιναν στο σωρό του άχυρου και το πατούσανε κάνοντας τούμπες και παίζοντας. Με τις μαδημένες σκούπες μάζευαν τα άχυρα που είχαν μείνει στο αλώνι(ξαχάλισμα) και μετά με καλές σκούπες μαζεύανε τον καρπό στο σωρό βοηθώντας κάποιοι με τα ξύλινα φτιάρια και με τη σβάρνα². Εκεί δύο άτομα με τα φτυάρια άρχιζαν το λίχνισμα.

Το λίχνισμα είναι ο καθαρισμός του σιταριού από τα μικροάχυρα (χνούμη) που δεν φύγανε με το ξαχάλισμα. Αυτό γίνονταν με τη βοήθεια του ανέμου ως εξής. Με τα ξύλινα φτυάρια ρίχνανε τον καρπό ψηλά και κόντρα στον άνεμο στο μπροστινό μέρος του σωρού. Ο άνεμος έπαιρνε προς την κατεύθυνσή του τη χνούμη και έπεφτε στο εμπρός μέρος του σωρού καθαρό σιτάρι.

Το λίχνισμα

Συνεχίζοντας έτσι ο σωρός προχωρούσε και καθάριζε, αν δεν άλλαζε κατεύθυνση ο άνεμος. Οι λιχνιστάδες (ένας από κάθε πλευρά του σωρού) κοιμότανε δίπλα στο σωρό και μόλις αντιλαμβάνονταν ότι φύσαγε σηκώνονταν και λιχνίζανε και τη νύχτα. Έπρεπε να μπει στα σακιά η σοδιά για να εξασφαλιστεί. Μετά το λίχνισμα ακολουθούσε το ντριμόνισμα, που ήταν ένα κοσκίνισμα με μεγάλο κόσκινο (ντριμόνι) για να κρατηθούν χώματα και πετραδάκια, που καθώς είναι βαριά δεν τα παίρνει ο άνεμος με το λίχνισμα. Όταν καθαρίζονταν τελικά ο καρπός έμπαινε στα σακιά.

Βόλος 15 Μαρτίου 2006

¹ Σκορδάρι. Σκελίδες σκόρδο στουμπισμένες με αλάτι. Ρίχνανε μέσα σε βαθύ τσανάκι νερό, λίγο λάδι, ξύδι, δυόσμο και το τρώγανε με το κουτάλι δαγκώνοντας ψωμί.

² Σβάρνα. Σανίδα μήκους 80-90 εκατοστά και πλάτος 20-25 εκατοστά στερεωμένη σε μακριά ξύλινη λαβή έτσι ώστε να σέρνεται κάθετη στο έδαφος για να μαζεύει το σιτάρι σε σωρό.

Φωτογραφία με τα παιδιά του Δημοτικού Σχολείου και τον δάσκαλό τους Δημήτρη Στασινό (αριστερά επάνω) την περίοδο της θητείας του στο χωριό μας 1964 - 1966.

Γιορτές, γάμοι, πανηγύρια κ.λ.π ένωναν τους «Καντσιώτες». Τα 3 Καφεπαντοπωλεία του Χωριού (Χρ. Κοτολούλη, Γρηγόρη Κουτρομπίνα-Βασιλούλη και Δημητρούλη) ήταν πάντα (ιδίως τα χειμωνιάτικα χιονισμένα βράδια) η «ζεστή» φωλιά.

Αρχίζοντας από την Δροσοπηγή την επαγγελματική μου σταδιοδρομία τοποθετήθηκα κατόπιν δάσκαλος στην Αετομηλίτσα (καλοκαιρινός) και στη συνέχεια στη Φούρκα, Πυρσόγιαννη, Άρματα, Καλλιθέα, Κλειδωνιά, Ηλιόραχη και Προϊστάμενος μετά του 3ου Γραφείου Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Ιωαννίνων με έδρα την Κόνιτσα.

Πίσω είχα άλλα 3 αδέρφια (μικρότερα μου) εκπαιδευτικούς. Διανύουμε ήδη τη Μ, Τεσσαρακοστή για το Πάσχα και οδεύουμε γοργά προς την επίγειο Ιερουσαλήμ. Τα πάθη του ΚΥΡΙΟΥ θα μας συγκινήσουν αλλά η Ανάστασή Του στη συνέχεια θα μας χαροποιήσει, Εύχομαι στην Αδελφότητάς σας να περάσει με υγεία, χαρά και ευτυχία τις Άγιες Μέρες των πασχαλινών γιορτών με την προσθήκη μακρύτερα να πηγαίνει και ψηλότερα πάντα να ανεβαίνει.

Απρίλιος 2006

Ένας φίλος από τα παλαιά

Του Δημήτρη Στασινού

Κύριε Πρόεδρε,

Με ιδιαίτερη χαρά πήρα το Ημερολόγιο και το 5ο τεύχος (Δεκέμβριος 2005) του Περιοδικού της Αδελφότητάς σας «**Τα Καντιώτικα**» που ταχυδρομήθηκε τελευταία. Στα χέρια μου έφθασε προ μηνών και το 4ο Τεύχος μέσω της κόρης μου Αρετής, που βρήκε στην Κόνιτσα όπου συχνά πηγαίνει για ρεπορτάζ κ.λπ. λόγω εργασίας της στο Γιαννιώτικο Κανάλι TV1.

Επανειλημμένα διάβασα και τα δύο τεύχη, το περιεχόμενό τους είναι πράγματι (όπως αναγράφει το εξώφυλλο του 5ου τευχ.) **Ενημερωτικό - Πολιτιστικό** και συγχαίρω θερμά «μέσω υμών» το Διοικητικό Συμβούλιο με τη Συντακτική Ομάδα.

Οι Σύλλογοι γενικά με τις Αδελφότητες, όπου υπάρχουν, προσφέρουν αρκετά στις τοπικές κοινωνίες, διότι κάτω από αντίξοες ενίοτε συνθήκες αναγκάζονται- θα έλεγα-

να δώσουν «μάχες» με αρμόδιους παράγοντες προκειμένου να επιλυθούν τα διάφορα προβλήματα.

Απολυθείς τον Ιούλιο του 1964 απ' την Πολεμική Αεροπορία, όπου υπηρέτησα ως Έφεδρος Αξιωματικός, διορίστηκα το Νοέμβρη του '64 Δάσκαλος στη Δροσοπηγή και παρέμεινα σ' αυτή ως τον Ιούνιο του 1966. Έχω δε τις καλλίτερες αναμνήσεις απ' εκεί.

Βρέθηκα σ' ένα χωριό με ζωντάνια, χωριό φιλόξενο, εξυπηρετικό, πολύ εργατικό και νοικοκυρεμένο. Υπήρχαν πολλοί μαθητές αλλά συνυπηρετούσα, θυμάμαι, με άλλο δάσκαλο και νηπιαγωγό (Βασίλειος Σπυριδωνος, Μαριάνθη Κοίλη).

Η Δροσοπηγή βέβαια ήταν τότε κάπως απομονωμένη, διότι δεν είχε ούτε φορτηγό αυτοκίνητο το χειμώνα. Ο κόσμος πήγαινε μέσω Σαρανταπόρου με μουλάρια τόσο στο Επταχώρι όσο προπαντός στην Πυρσόγιαννη, στην οποία έφθανε μετά 4ωρο περίπου για να ταξιδεύσει με λεωφορείο για Κόνιτσα- Γιάννινα. Όμως από μέσα Απριλίου μέχρι αργά το Φθινόπωρο η φύση ολόγυρα ήταν εξαίσια κι η συγκοινωνία στοιχειωδώς αποκαθίστατο.

Ο δάσκαλος Δημήτριος Στασινός μετατέθηκε στην Αετομηλίτσα. Την μεταφορά ανέλαβε ο Χρήστος Κατολούλης με 50 δρχ. "το μουλάρι" (Ιούνιος 1966). Στο 1ο ζώο είχε φορτωθεί η οικοσκευή και το 2ο ζώο ήταν διαθέσιμο για τη μετακίνηση της δασκάλας. Διάρκεια διαδρομής -μας κατεύθυνσης- 2,5 ώρες. Εικονίζονται: δεξιά Ιωάννης Καρανικούλης εκπρόσωπος της Σχολικής Επιτροπής, Στέργιος Μακρής, Χρήστος Κατολούλης, (αριστερά) το ζεύγος των δασκάλων και πίσω τους ο Ηλίας Κανναβός.

Σχόλια φωτογραφιών Γ. Κατολούλης

Καφεπαντοπωλείον "το Κέντρο". Παρέα νεαρών στη δεκαετία του '70 μαζί με τον μπάριστα Γόλη (Γρηγόρη Κουτρομπίνα) πίνουν τις μπύρες τους.

Παντοπωλείον "η Ειλικρίνεια" του Γεωργίου Δημητρούλη. Συντροφιά νεαρών που γλεντούν. Φωτογραφία της δεκαετίας του '70.

Οι μπακάληδες και τα μπακάλικα του χωριού μου

Του Κώστα Παπαδημητρίου

Θα τα περιγράψω όπως τα θυμάμαι από τα παιδικά μου χρόνια έως την εφηβεία

Τα μπακάλικα (μαγαζιά) ήταν το εμπορικό κέντρο του χωριού. Διέθεταν τα πάντα για εκείνη την εποχή. Από είδη τροφίμων έως και είδη ενδύσεως, υποδήσεως, βιβλιοπωλείου, υγρών καυσίμων, γεωργικών εργαλείων, είδη μαναβικής έως και φαρμακείου, και πολλά άλλα.

Παντοπωλείο «**το Κέντρο**» έγραφε η πινακίδα του μπάρμπα Θανάση Βασιλούλη.

Ένας γέρος ασπρομάλλης και πολύ καθαρός. Όπως άκουγα από τους μεγαλύτερους ο μπάρμπα Θανάσης πρέπει να είχε εργασθεί ως γκαρσόνι στην Πόλη (Κωνσταντινούπολη). Είχε μεγάλη πείρα στο εμπόριο και συγκεκριμένα θυμάμαι που έλεγε: «*Πήγαινα τακτικά στο μαγαζί γιατί ήμουν συνομήλικος με τον εγγονό του Γιαννούλη-. Καθόλου μην πουλήσεις εμπόρευμα από το μαγαζί σου, αρκεί να μπαινοβγαίνουν οι πελάτες. Τα σκουπίδια που θα σου αφήσουν (κοπριές), θα τα ρίξω στον κήπο να γίνουν τα πράσα και τα λάχανα*».

Ήταν δε και αριστερός ψάλτης. Το πολυχρόνιο του βασιλιά δεν επέτρεπε σε άλλον να το ψάλλει. Όταν σερβίριζε το λουκούμι με το δίσκο, προτού γεμίσει το ποτήρι με νερό το έπλυne τόσο καλά που το σήκωνε προς το φως να δει αν είναι καθαρό και μετά το γέμιζε.

Παντοπωλείο «**το Ταμπούρι**» ήταν η επιγραφή του δεύτερου μπακάλικου και το όνομα Γεωργίου Κοτολούλη.

Ο μπάρμπα Γιώργος, ψηλός με τραγιάσκα και μουστάκι σαν τον Καραϊσκάκη.

Έμπαινες μέσα στο μαγαζί και όλο το εμπόρευμα ήταν με τάξη και επιμέλεια στα ράφια. Στα κεντρικά ράφια ήταν τα «τόπια» με τα πολύχρωμα υφάσματα. Δίπλα κρε-

Καφεπαντοπωλείον «**το Κέντρο**» του Αθανάσιου Βασιλούλη, που αργότερα το δούλεψε για πάρα πολλά χρόνια ο γαμπρός του Γρηγόριος Κουτρομπίνας, όπως ήταν πριν 10 περίπου χρόνια. Από τα γραφικότερα καφενεία του χωριού που στόλιζε την πλατεία μας, αλλά δυστυχώς κατεδαφίστηκε και μετατράπηκε σε κατοικία.

Καφεπαντοπωλείον «**το Ταμπούρι**» του Γεωργίου Κοτολούλη όπως είναι σήμερα και που το δουλεύει και το διατηρεί στην παλαιά του μορφή ο γιός του Χρήστος.

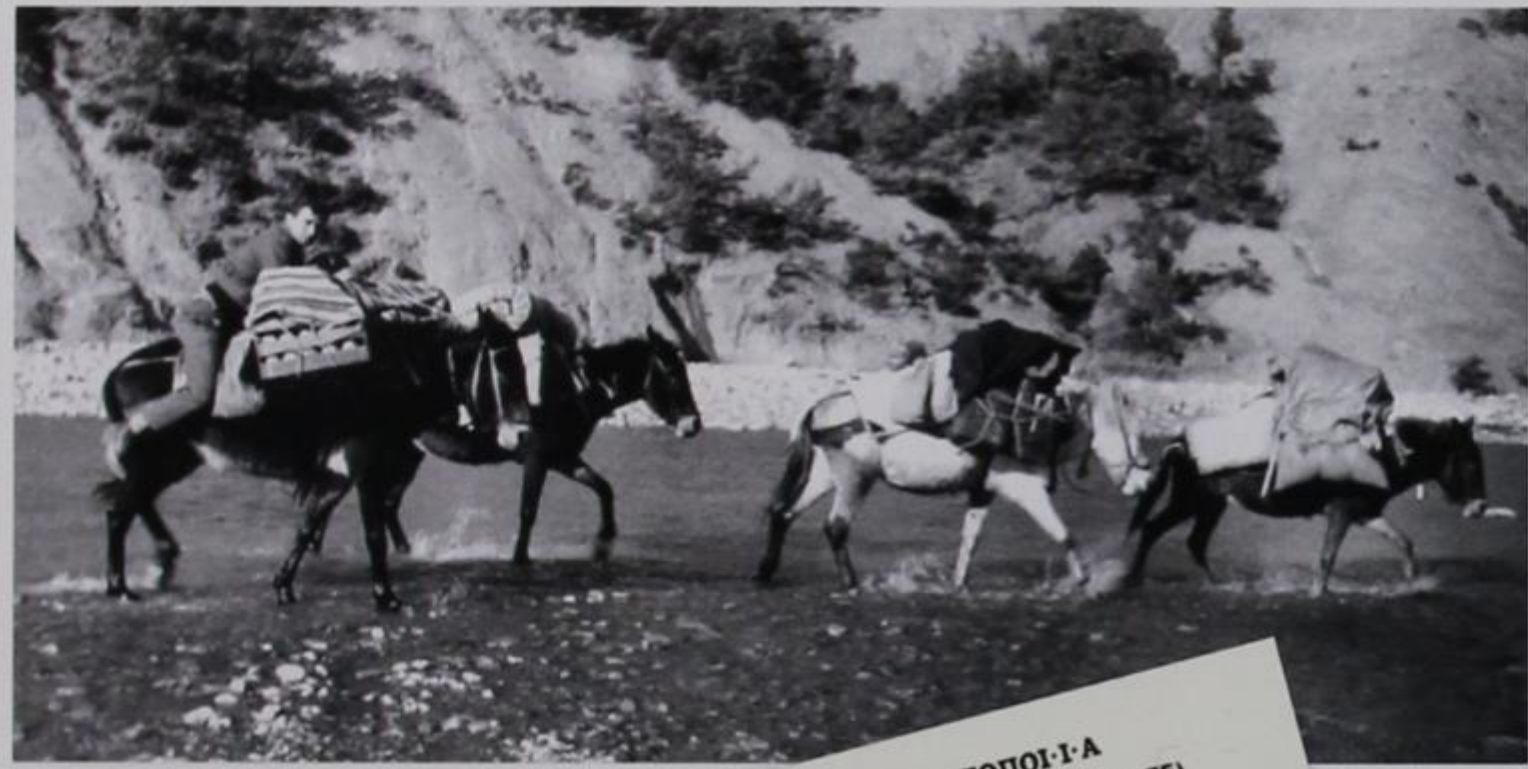

Έτσι κάπως τα έζησα και τα θυμάμαι όλα αυτά τα γεγονότα.

Να συμπληρώσω δε ότι όλα τα εμπορεύματα τα μετέφερναν με ζώα από το Κεράσοβο ή την Πυρσόγιαννη. Η μεταφορά δε γίνονταν πολλές φορές κάτω από άσχημες καιρικές συνθήκες. Τα δε σπίτια των μπακάληδων ήταν πάντα φιλόξενα για τους ξένους περαστικούς. Εκεί σε ένα από τα μπακάλικα ο ξένος θα έβρισκε κατάλυμα, φαγητό και ύπνο.

Απ' αυτά τα μπακάλικα λειτουργούν ακόμη το ένα ως Γενικό Εμπόριο, από τον γιο του μπάρμπα Γιώργου Κοτολούλη, τον Χρήστο και το άλλο του Χαράλαμπου Πατσιωτού, ως Καφενείο - ψησταριά, από τον εγγονό του, τον Στέργιο.

Δροσοπηγή, Μάιος 2006

Φορτωμένα με εμπορεύματα τα μουλάρια διασχίζουν τον Σαραντάπορο και ανηφορίζουν για το χωριό μας. Φωτογραφίες περί τα τέλη της δεκαετίας του '60.

ΠΟΤΟΠΟΙ-Ι-Α—ΟΙΝΟΠΟΙ-Ι-Α—ΑΠΟΣΤΑΓΜΑΤΟΠΟΙ-Ι-Α
 ΥΙΩΝ ΑΡ. ΣΑΡΡΑ (ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1895)
 ΑΒΕΡΘ 93-ΙΩΑΝΝΙΝΑ·ΤΗΛ. 5-67
 Ο.Ε. 52.845
 Ιωάννινα τη 15
 Ο κ. Χρ. Κουζουχούλη
 Διά την άδειαν των κάτωθι:

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΝ 1965
 Ν. 2223

ΕΙΔΟΣ	ΚΙΛΑ	ΤΙΜΗ	ΕΙΣ ΧΡΕΩΣΙΝ	
			Τιμή ολική Δραχ.	Λ.
5 Δ Λιμύρι Μ	47900			
	13600			
	34300	1850		63450
		35		140
		18		72
4 Δ Αζικη 62	52400			
4 Δ Αζικη 3200	16600			
1 Β 1/2 ΕΕ 5029	35800	19		68020
1 Β 1/2 ~ 5053	53			
	12200			
	40800	17		69360
οφειλω Κασί				22030
				1320
				223350

Η χρησιμοποίησις θα γίνει κατ' ήμωσ συμφώνησι τῶ νόμου

Τιμολόγιο του 1965 των "Υίων Αρ. Σάρρα" από τα Ιωάννινα, βασικό προμηθευτή όλων των παντοπολών μας σε προϊόντα ποτοποιίας.

Υ.Γ. Όλα τα σχόλια των φωτογραφιών που συνοδεύουν το κείμενο του Κώστα Παπαδημητρίου καθώς και της φωτοθήκης που ακολουθεί είναι της Συντακτικής Ομάδας.

μασμένος ο εμπορικός πήχης μαζί με το ψαλίδι. Λίγο πιο δίπλα ήταν το μπαράκι (Ο πάγκος με τα μπουκάλια και ποτήρια). Τα μπουκάλια με τη σειρά γεμάτα με κονιάκ, ούζο, και μέντα πράσινη.

Στο κέντρο του δαπέδου στέκονταν αγέρωχη η σόμπα με τα καυσόξυλα και έκανε παρέα αρκετούς μήνες το χειμώνα όλους τους πελάτες.

Πιο δίπλα ήταν τα δύο τραπέζια με τους ψηλούς καθρέπτες. Χώρος που χρησίμευε ως κουρείο, και οι κουρείς ήταν ο Κώστας Καθάριος και ο Γιάννης Σίμος του Κιάδη.

Στο ταβάνι κρέμονταν περήφανο το λουξ (φωτιστική μεγάλη λάμπα) και έλαμπε όλος ο χώρος του μαγαζιού. Εκείνη την εποχή δεν υπήρχε ηλεκτρικό ρεύμα.

Κατηφορίζουμε και πηγαίνουμε στο τρίτο Παντοπωλείο με επιγραφή το «**το Νέον**» και το όνομα Χαράλαμπος Πατσιωτός.

Και εδώ συναντούμε το ίδιο σκηνικό. Καθαριότητα, τάξη στο εμπόρευμα, και στο βάθος το βιζαχτάρι, να στέκεται ο παππούς μου με τα άσπρα μαλλιά, άσπρο μουστάκι και γυαλιά στα μάτια και να ετοιμάζει τις «ποσιούλες» για να τις τοποθετήσει στο κάθε εμπόρευμα.

Στον ξεχωριστό χώρο -αποθήκη ήταν κρεμασμένα τα καπίστρια, οι ίγγλες, και το σαμαροσκούτι. Ποιο πέρα στην σειρά ήταν τα μπετόνια με το πετρέλαιο (φωτιστικό) και σε άλλο χώρο υπήρχαν τα βαρέλια με το κονιάκ, το ούζο, το λικέρ, (τα οποία προμηθεύονταν από τον Σάρρα έμπορο Ιωαννίνων), το ντόπιο κρασί και το τσίπουρο.

Ήμουν μικρός, και όταν σερβίριζε κονιάκ στους πελάτες έριχνε και μία καραμέλα στο κάθε ποτήρι. Εγώ ζήλευα.

Χαράλαμπος Πατσιωτός (1884 - 1963) ιδιοκτήτης του παντοπωλείου «**το Νέον**» σε φωτογραφία πιθανότατα μεταξύ 1925 -30 περίπου όταν ήταν μετανάστης στην Αμερική.

Ήθελα κι εγώ να δοκιμάσω, να πιω λίγο κονιάκ. Μια μέρα που έφυγε για λίγο ο παππούς για μια άλλη δουλειά με άφησε εμένα στο μαγαζί.

Εγώ αμέσως έτρεξα στην αποθήκη και πήγα στο βαρέλι με το κονιάκ. Έβαλα το λάστιχο μέσα στο βαρέλι (έβλεπα άλλες φορές τον παππού) και άρχισα να ρουφάω. Με το ρούφηγμα βέβαια κατάπια κάνα δυο γουλιές, δεν μου άρεσε, έβγαλα το λάστιχο από το βαρέλι, το έβαλα στην θέση του και όλα καλά και καμωμένα. Έλα όμως που οι δυο γουλιές που ρούφηξα, σε λίγο με ζάλισαν και με βρήκε ο παππούς να κοιμάμαι στην καρέκλα. Κατάλαβε και χαμογέλασε.

Ανηφορίζουμε και φτάνουμε στο τέταρτο Παντοπωλείο «**η Ειλικρίνεια**» Γεωργίου Δημητρούλη.

Έξω στην αυλή στέκονταν αγέρωχη και με τα πλατιά της φύλλα η μουριά. Στη μέση του μαγαζιού η μεγάλη σόμπα και γύρω -γύρω τα τραπέζια όπου έπαιζαν οι παππούδες την κολτσίνα.

Ο μπάρμπα Γιώργος Δημητρούλης στο πόστο του με τα τεφτέρια του.

Και εδώ όλα τα είδη ήταν με τάξη κρεμασμένα. Έβλεπες τα δρεπάνια, τις τριχιές για το φόρτωμα στα σαμάρια των ζώων. Τα πέταλα και τα καλιγοκάρφια στα κουτιά, όλα με την σειρά, δίπλα στο βιζαχτάρι ήταν το γραμμόφωνο και οι πλάκες (δίσκοι) με τα δημοτικά τραγούδια.

Εκεί η παρέα μου, ως έφηβοι πια, κάναμε πολλά γλέντια. Θυμάμαι όταν θα έφευγαν για την Αυστραλία ο Ηλίας Σίμος και ο Τάκης Δημόκας, κάναμε όλοι η παρέα γλέντι και το πιετό μας ζάλισε και αρχίσαμε να φωνάζουμε, να σπάμε και ο Μπάρμπα Γιώργος μας κοιτούσε και έλεγε:

«*Πέρασαν από εδώ Γερμανοί, πέρασαν Ιταλοί, αλλά τέτοιο κακό δεν μας έκαναν*».

Είχε θυμάμαι ένα σακί παπούτσια λάστιχα «Αλυσίδα» και εμείς το αδειάσαμε στο πάτωμα. Είχε δίκιο ο άνθρωπος, μας κοιτούσε άφωνος, ξύνοντας το μάγουλό του.

Ενημέρωση

Το Δ.Σ. και η Συντακτική Ομάδα του περιοδικού μας στην προσπάθειά τους να ορίσουν το θεματολογικό πλαίσιο και τους όρους καλοπροαίρετης συνεργασίας ενημερώνει τους συγχωριανούς μας ανταποκριτές που μας στέλνουν κείμενα προς δημοσίευση για τα εξής:

1. Το περιοδικό μας είναι κατ' εξοχήν **“ενημερωτική και πολιτιστική έκδοση”** που γνωστοποιεί ανά εξάμηνο τις δραστηριότητες της Αδελφότητας στα μέλη της και προβάλλει θέματα γύρω από την παράδοση και τον πολιτισμό του τόπου μας όπως: καταγραφές, μελέτες, σχόλια, μαρτυρίες, έργα και ημέρες των προγόνων μας μαστόρων, μονογραφίες και παρουσιάσεις προσώπων, συντεχνιών, διηγήσεις και ανέκδοτα από την ζωή στα ξένα, στο σπίτι, στο χωράφι, κλπ.

2. Θερμή παράκληση, τα κείμενα να είναι κατά το δυνατόν περιεκτικά, λιτά και ασφαλώς μικρά (λόγω του περιοριστικού των σελίδων) όπως και απόλυτα τεκμηριωμένα και διασταυρωμένα όταν αναφέρονται σε ημερομηνίες και ιστορικές περιόδους.

3. Επίσης ζητούμενο είναι τα γραπτά κείμενα να είναι με καθαρό γραφικό χαρακτήρα και ή δυνατόν να μας αποστέλλονται σε ηλεκτρονική μορφή (δισκέτα, CD, e-mail) και πάντα έγκαιρα (3 μήνες πριν τον Αύγουστο και τον Δεκέμβριο).

4. Είναι στην κρίση του Δ.Σ. και της Συντακτικής Ομάδας να δημοσιεύσει ή όχι τα κείμενα που μας στέλνετε, κρίνοντας καλοπροαίρετα πάντα με βάση το θεματικό περιεχόμενό τους που προαναφέρεται στις παραγράφους **1 & 2**.

5. Τα ενυπόγραφα κείμενα δεν σημαίνει ότι εκφράζουν και τις απόψεις του Δ.Σ. και της Συντακτικής Ομάδας.

6. Ανώνυμες επιστολές και κείμενα δεν γνωστοποιούνται ούτε δημοσιεύονται.

7. Τα γραπτά που μας αποστέλλονται αρχειοθετούνται και δεν επιστρέφονται ανεξάρτητα αν δημοσιευθούν ή όχι.

Τέλος οι απανταχού Καντσιώτες πρέπει να γίνουν ανταποκριτές στο περιοδικό μας και ιδιαίτερα περιμένουμε την συνεργασία των νέων, καθώς και την βοήθεια των μεγαλύτερων με πληροφορίες, διηγήσεις από την ιστορία και τις παραδόσεις μας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο / Η Συντακτική Ομάδα

Φωτογραφία του 1912. Από αριστερά προς τα δεξιά ένοπλοι και με στολές ευζόνων, ο Γεώργιος Κοτολούλης (Ντελής), στη μέση ο Γεώργιος Κοτολούλης (ο αργότερα κατασηματάρχης) και δεξιά ο Βασίλειος Σπέλλας (Ζούρας). Πιθανότατα εθελοντές του Ελληνικού Στρατού κατά τη διάρκεια του Βαλκανικού Πολέμου (1912-1914).